

Tardoskeddi **HÍRMONDÓ**

TARDOSKEDD KÖZSÉG MAGAZINJA

ISSN 1339-2530

XXI. évfolyam | 1. szám | 2018 április | Ára: 1,20 €

Túrmezei Erzsébet

Húsvét hajnalán

(részlet)

Alig várták, hogy jöjjön a reggel,
s most bánatosan, illatos kenetekkel,
sírva sietnek a sír fele hárman,
epesztő, emésztő, roskasztó gyászban.
Ím ébred az élet és támad a nap már:
A madarak kara csak egy fénylő sugarat vár
és csattog az ének, száll által a légen
fel, fel az ég felé ... Csak úgy, mint régen.
Jaj, az a régen! Ne fájna az emlék?
Mikor a Mester előttük ment még,
és ajkán az élet igéi fakadtak
a szomjazóknak, a fáradtaknak!
Volt-e valaha riasztóbb álom,
mint ez a három nap, ez a három:
mikor, aki folyvást csak életet mentett,
vad, gyilkos kezek fogják meg a Szentet,
viszik diadallal a főpap elébe,
rágalmat, gúnyt vágnak a tiszta szemébe
és suhog a korbács és csattog az ostor,
hol, aki megvédje, a hős, az apostol?
És az Atya hallgat? - Mély csend ül az égen
s most hajnallik újra: csakúgy ... úgy mint régen.

(...)

Hogy látnák szemükben keserű könnyekkel,
milyen csodálatos ez a reggel.
A pálmák két szegélyén az útnak
súgva-búgva valami titkot tudnak.
A virágok át harmatkönnyeken
már látják felragyogni fényesen
az élet napját, s azt hirdeti minden:
A sírban nincsen! A sírban nincsen!
Ők mégis mennek. Gyászolva, sírva.
Betekinteni egy üres sírba,
az angyal előtt döbbenve megállni:
feltámadott, élő Mesterre találni.
Húsvétkor ha nincs még húsvéti szíved,
a nagypéntekit vedd, vedd és vigyed
könnyesen, aggódón, búsan, amint van,
s keresd a Krisztust, keresd a sírban!
Nem, úgysem fogod megtalálni ottan.
Eléd fog állani feltámadottan.

JUBILÁNSOK

- 70** **Január:** Hegedűs Katalin, Szabó Ilona (Kossuth u.), Vida Milena, Šimek Erzsébet
Február: Tóth István (Újvári út), Bugyik Vince (Gyümölcsös u.), Bugyik Helena (Jókai u.)
Március: Hédervári Mária, Balogh Anna (Vansová u.)
Mészáros Károly (Újvári út), Csányi József (Kinizsi u.), Hamar Mária,
Szpevácz Izabella, Jesenič Ilona, Buják Éva (Kertész u.)
- 75** **Január:** Grochalová Anna, Fenyvesi István, Veres Margit, Rémes József,
Vanya Ilona (Hviezdoslav u.)
Február: Tóth Anna (Sládkovič u.), Csányi Margit (Gorkij u.)
Március: Szőgyényi Ferenc, Csányi Vilma, Kurucz József (Újvári út),
Vanya Julianna (Iskola u.)
- 80** **Január:** Cibulka Margit
Február: Birkus Mária (Diófa u.), Takács Irén
Március: Csomó Magda
- 85** **Január:** Csányi Ferenc (Rákóczi u.), Kele László, Strečko Ferenc, Bédi Mária (Napkelet u.),
Gyűrősi Štefan
Február: Borbély Valéria (Újvári út)
- 90** **Január:** Stiskala Magdolna
- 95** **Február:** Balla Mária (Cserezsnyés u.)

A társas krónikát összeállította: Benkő Éva

LEGKISEBB LAKOSAINK

2017		
Lakatoš Paloma		12.11
Juhász Lucia		12.14
Patócs Sofia		12.22
Forró Dávid		12.27
2018		
Varga Viktória		1.8
Pintér Markus		1.13
Tóth Karolina		1.29
Maršovský Tobias		2.1
Morvai Márk		2.21
Kamancza Dávid		2.27

ÖRÖKRE ELBÚCSÚZTAK

2017		
Czanik Marcella	(1931)	11.27
Makrai Margit	(1940)	12.26
2018		
Lukáč Magdolna	(1953)	1.1
Kele László	(1952)	1.3
Buják Vince	(1947)	1.19
Szöcs János	(1944)	1.23
Sós Kálmán	(1935)	2.5
Szőgyényi Frigyes	(1940)	2.5
Oravek Monika	(1967)	2.9
Bordács Irén	(1963)	2.19
Szabó Terézia	(1932)	2.28
Szőgyényi Márta	(1941)	3.5

RÖVID STATISZTIKA 2017-BŐL

Községünkben 2017-ben összesen 5 380-an éltek. 48 kisgyermek született – (26) lány és (22) fiú – 30 fiatal pár esküdött örök hűséget egymásnak. Az elmúlt évben 78 lakosunk hagyott itt minket örökre. 76 lakos költözött községünkbe és 54-en költöztek el Tardoskedről.

TISZTELT OLVASÓKI!

Magazinunk továbbra is előfizethető kedvezményes áron, 3 euróért egy évre a községi hivatal 13. számú irodájában, ill. a helyi könyvtárban. Köszönjük, hogy olvasnak bennünket.

HÚSVÉTOT ÜNNEPLÜNK

Kedves Tardoskeddiek!

Nagy öröm és megtiszteltetés számomra, hogy eme szép ünnep alkalmából írhatok néhány sort, gondolatot önöknek.

Itt a húsvét. Azt hogy közeledik, észrevehettük, ahogy a csokimikulást kitölték az üzletek polcairól a csokinyuszok és csokitojások... Elgondolkodtató.... Vajon csak ennyi lenne az egész ünnep? Pár nap szabadság a munkából, egy kis kirándulás (mert hát gyorsan ki kell használni a „szabadnapot”), egy pár csokinyuszi csokitojással, amit a locsolásért kapunk, vagy adunk –

vét böjt nélkül. Mi, keresztyének azért sanyargatjuk 40 napos böjttel a testünket, hogy így méltóbban megünnepelhessek Krisztus Urunk kinos kereszthalálát és dicsőséges feltámadását. A testi böjttől kívül megvetjük a hangos mulatságokat, bálakat (sajnos ezt az ájtatos hagyományt sokszor már falunkban sem tisztelik). Az emberek a böjtöt gyakran összetévesztik a fogyókúrával. Ez egy téves szemlélet, bár némi igazság azért van benne. A fogyókúrát azért vállaljuk, hogy kilóink számát csökkentjük, de böjtölni azért böjtölünk, hogy bűneink és rossz

sok imával, bűnbánattal, szentáldozással és szentségimádással kell párosítanunk.

Mi is történt húsvétkor? CSODA. Először is Krisztust elárulták, nem az ellenségei, nem a rosszakarói, hanem egy a hozzá legközelebb állókból, egy a tizenkét tanítvány közül – Júdás. Harminc ezüstpénzért, számára ennyit ért a mi Megváltónk. Másodszor Krisztust elítélték. Méghozzá igazságtalanul. Ez volt a világtörténelem legigazságtalanabb igazságszolgáltatása. Harmadszor Krisztusból gúnyt űztek, s kegyetlenül megostorozták. Nem úgy, mint ahogy a kocsis ostorozza a lovát, hanem úgy, hogy a kampók az ostor végén szétszabdalták Jézus húsát. Mindezek után felvitették Vele a keresztségét a Golgota hegyére, és ott meztelenül keresztre feszítették. S mindezt oly módon, hogy ez volt az ókorban a legmegalázóbb és legkegyetlenebb kivégzési módszer. Oldalát átszúrták, holttestét levették, a Fájdalmas Anyja ölébe tették, és azután eltemették.

Mivel Jézus valóban Isten Fia, harmadnapra föltámadt halottaiból. Nem kómából eb-

redt fel, nem mély álomból, hanem valóban a halálból támadt fel. Ez bizonyítja azt is, hogy azért halt meg, mert meg akart halni – értünk, bűneinkért. Mert szeretett és szeret bennünket. Ő az Út, mely a Mennyországba vezet minket, s itt van, jelen van templomunk szentségházában, reánk várva. Ezért hát lépünk be a templomba, borulunk térdre, adjunk hálát Jézusunknak, hogy meghalt értünk, és kérjük, hogy majd egyszer vele örvendhessünk az Örökkévalóságban.

Ezen mindannyiunknak el kell méltanunk, hogy megérthessük a húsvét igazi lényegét. Hiszen KRISZTUS MEGHALT ÉRTEM, ÉRTED!

Balogh Zsolt József

persze sokak számára már ez is ódivatú szokás... Tényleg csak ennyi lenne a húsvét?

Nem, ennél sokkal, de sokkal mélyebb tartalommal bír. A hívő ember számára karácsony a legszebb, de húsvét a legnagyobb ünnep. Nincs hús-

szokásaink mennyiségét csökkentjük. Így évről évre mindig kevesebb bűnünk és rossz szokásunk legyen. Magában a böjt, a testi sanyargatás, a hangos mulatságok megvetése nem elég. Ahhoz, hogy ez a böjtünk sikeres legyen,

*Kellemes húsvéti
ünnepeket kívánunk
minden kedves olvasónknak!*

TAVASZI KITEKINTŐ A POLGÁRMESTER SZEMSZÖGÉBŐL

E rövid beszámoló arra szolgál, hogy a Tardoskeddi Hírmondó olvasói betekintést kapjanak a községi élet mindennapjaiba. A lap elmúlt számaiban és más információs kanálison beszámoltam már a tervezett pályázatokról, ezért úgy gondoltam, hogy egy másik oldalról is megközelítem az önkormányzati döntéshozást. Mint ahogy a mondás tartja „Semmit sem adnak ingyen.“, mindenért keményen meg kell dolgozni.

2018 tavaszát írunk, ami azt is jelzi, hogy beléptünk a választási ciklus utolsó hónapjaiba. Hihetetlen, de mégis igaz, ez év novemberében ismét helyhatósági választásokat tartanak Szlovákia szerte. A felfokozott politikai események, az emberek mindennapos gondjai meghatározzák az életünket, a döntéseinket. Az elmúlt (8) 4 évben sok minden zajlott a községünkben, kezdve az emberi viszonyok rendezésével, folytatva a felújításokkal, az új tervek, célok kitűzésével és megvalósításával. Rendszeres munka, energia van mindemögött. Hiszen mi emberek hajlamosak vagyunk csak azt látni, amit szeretnénk. Vonz bennünket a látvány, de a vele járó munka, és a hozzá vezető út már sok ember számára kevésbé fontos. A minőségi munkát nem lehet pillanatok alatt elvégezni.

Miről is beszélünk? Csak egy példa! Évek kellettek arra, hogy a termálfürdő egyáltalán felújításra kerüljön. De volt képviselő, aki megkérdőjelezte az

iskola termálvizes fűtésének az hatékonyságát, megvalósítását. De olyan képviselő is akadt, aki a termálfurat megvásárlása ellen szavazott. Szíve – joga döntése, de gondolkodjunk el egy kicsit? A furat 1978 óta létezik, a jogi viszonyai csupán 2017. decemberében kerültek rendezésre, mikor is a Tardoskeddi Mezőgazdasági Szövetkezet felkínálta megvásárlásra, tudván, hogy a szövetkezetnek új tulajdonosa lesz. Nem hiszem azt, hogy a község megenged-

hetne volna magának, hogy ne éljen a vásárlás lehetőségével. Mivel a Tardoskeddi Termálfürdő és vele együtt a furat is Tardoskeddi Község Önkormányzatának tulajdonába került, elindulhat egy új fejezet akár a község életében is. Tekintettel arra, hogy az érvényes előírások megkövetelik a meglévő furatok újraengedélyeztetését, így már el is kezdtük az új engedélyek beszerzését, intézését. A Közhasznú Vállalat alkalmazottai területrendezésbe kezdtek. Lebontották a közvetlen szomszédságban található garázsokat, elhordták a felgyülemlett hulladékot, földet – ezáltal is teret nyerve a további bővítésnek. Az ideai tervek közt szerepel a fennmaradó épület részének a nyílászáró cseréje, valamint a nagy medence részleges felújítása. Az említett beruházások és intézkedések mind szükségesek ahhoz, hogy a falu új lehetőségeket tudjon biztosítani. Bízok benne, hogy valamennyi lakos felismeri a termálfürdőben lévő lehetőségeket, és fellendül

a turizmus. Ebben a munkában kérjük a lakosok és vállalkozók segítségét is. Hiszen további szolgáltatásokra lesz szükség ahhoz, hogy az ide látogató és a tardoskeddi vendég kényelmesen érezze magát a termálfürdőben.

A termálfürdő és annak további jövője a község vezetésén múlik, mint megannyi más is. Nagyon fontos, hogy kinek szavazunk bizalmat, legyen az képviselő vagy polgármester. Fontos, hogy a döntéshozatalhoz kerülő személy a tardoskeddiek véleményét képviselje és nem mást. Az élő adásban zajló képviselő-testületi ülést nemcsak Tardoskedden követhetik nyomon, hanem a környező településeken is. Számomra mindig fontos az emberek véleménye, ezért a testületen is meghallgatom a képviselők nézeteit. Olykor nagyobb vehemenciával reagálok az alaptalan vádakra, amely sokszor a képviselő rosszindulatáról, felkészületlenségéről szól. Bízok benne, hogy a lakosok látják - hiszen láthatják, - ki - ki hozzáállását a falu jövőjéhez. Ahhoz, hogy tárgyalni tudjon a testület, a hivatal dolgozóinak elő kell készíteni a megtárgyalásra váró dokumentumot, amelyet sok esetben több hétig készí-

nek elő. Nem értek azzal egyet, amikor konkrétumok, konszenzus, esetleg egy jó ötlet nélkül „tartózkodik“ egy képviselő, ugyanis véleményt várnak el tőle. Képviselőnek lenni nemcsak abból áll, hogy alkalom adtán megjelenek a testületi ülésen, hanem részt is kell vállalni pl. testvértelepülési látogatáson, koszorúzáson, esetleg kiállítás megnyitón, és még sorolhatnám. Két képviselő-testületi ülés közt nagyon sok minden történik a falu életében és a község működése területén, ezért kevésnek tartom az ún. „saját vélemény“ megfogalmazását egy esetleges fejlesztési javaslat elutasításakor más alternatíva, vagy konkrét ellenjavaslat megfogalmazása nélkül. Ilyen példák közül pedig volt nagyon sok.

Mindezek ellenére büszkeséggel tölt el, hogy a község polgármestere lehetek. Nem minden fehér és fekete! Öröm számomra, mikor egy képviselő saját ötlettel áll elő, mikor a lakosok megállítanak és elmondják észrevételeiket, pozitívan értékelik a községben véghez vitt munkát. Bízok benne, hogy a jövőben bárki is fog állni a község élén, mindig a jövőnkért tartja majd szem előtt!

Tóth Marián, mérnök

VERSENPÁLYÁZAT INGATLANOK ELADÁSÁRA

Tardoskedd község a képviselő-testület a 31/27022018 számú határozata A2-es pontja értelmében nyilvános üzleti versenypályázatot hirdet a Kereskedelmi Törvénykönyv 281 - 288 § alapján Tardoskedd község kataszterében vezetett 644 m², 644 m² és 608 m² nagyságú telkekre.

Az ingatlanok felértékelt ára:
1072/7 parcella számú „C” regisztrációban vezetett 644 m² nagyságú terület: 6 079,36 EUR

1072/8 parcella számú „C” regisztrációban vezetett 644 m² nagyságú terület: 6 079,36 EUR

1072/9 parcella számú „C” regisztrációban vezetett 608 m² nagyságú terület: 5 739,52 EUR

A vételár nem lehet alacsonyabb a feltüntetett felértékelési árnál.

A meghirdetett ingatlanok Tardoskedd beépített területén, a Jókai utcában találhatók. A telkek individuális családi

házak építésére alkalmasak saját zöld területtel, bekötő utakkal és elszigetelt, beépített objektumokkal, amelyek a gépkocsik parkolására és garázsolására szolgálhatnak.

Pályázni csak fizikai személy pályázhat. A pályázati javaslatot az összes szükséges melléklettel együtt írásban kell benyújtani

„Versenypályázat Jókai utca – nem felbontani”

címkevel ellátott zárt borítékban a község honlapján, valamint a községi hivatalban található instrukciók alapján.

A pályázati javaslatot személyesen a községi hivatal iktatójában kell leadni az ügyfélfogadási órák alatt vagy postázni a községi hivatal címére: Obecný úrad Tvrdosovce, Novozámocká cesta 56, 941 10 Tvrdosovce a javaslatok leadási határidejéig:

2018. április 30. 14.00 óráig.

Postai úton történő küldés esetén az a nap a mérvadó, amely napon Tardoskedd község megkapja a küldeményt.

Egy pályázó csak egy építkezési telek megvásárlását pályázhatja meg. A beadott pályázatnak egyértelműnek, határozottnak és érthetőnek kell lennie. Minden pályázó köteles min 1.000 € anyagi biztosítékot kifizetni készpénzben a községi hivatal pénztárában vagy átutalni a versenypályázat meghirdetőjének számlájára. A sikeres pályázók esetében ez a biztosíték beszámítódik a telekvételi árba.

A pályázók kötelesek becsületbeli nyilatkozatot tenni arról, hogy nincs és nem is volt semmilyen anyagi kötelezettségük Tardoskedd község, ill. a község fennhatósága alá tartozó intézmények és kft-k felé. A beérkezett pályázatokat az önkormányzati képviselők által álló értékelő bizottság fogja kiértékelni.

Bővebb információk a versenypályázattal kapcsolatban: www.tvrdosovce.sk

Čapucha Katalin

Tisztelt Szülő! Kedves Óvodabarát!

A Szent István Óvoda mellett működő **SZENT ISTVÁN ÓVODA, TARDOSKEDD FEJLESZTÉSI ALAP**

ismét az Önök segítségét kéri.

2018-ban is minden szlovák állampolgár önállóan dönthet a 2017-es évre vonatkozó adójának 2 %-ról.

A tavalyi évben befolyt adományok nagyban hozzájárultak az óvoda bővítéséhez.

Ha Ön úgy dönt, hogy adományával a Szent István Óvoda oktatói- nevelői munkáját kívánja támogatni, ne habozzon, keresse fel bérelszámolóját, és kérje a segítségét a nyilatkozat kitöltésében.

A nyilatkozatot **2018. április 16-ig** kell eljuttatni az óvodába, ill. az adóhivatalba.

Adataink:

Obchodné meno alebo názov:
FOND „Szent István Óvoda Tardoskedd” n.f.
Sídlo: Nám. sv. Štefana 18, Tvrdosovce
IČO: 36096300

Segítsünk, hogy segíthessünk!

Workshop Csicsai Gábor államtitkárral

Ez év tavaszától érvénybe lépett a 504/2003 számú a mezőgazdasági földterületek bérletéről szóló törvény legújabb módosítása. Tekintettel, hogy a módosítás gyakorlati alkalmazásával kapcsolatban számos kérdés merült fel, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium úgy döntött, hogy értelmező workshopot rendez a témával kapcsolatban több településen. Tardoskedden a rendezvényre 2018. január 30-án került sor, ahol Csicsai Gábor, földművelésügyi államtitkár tartott előadást a módosításról, majd válaszolt az érintett lakosok kérdéseire, akik nagy számban jöttek el. Az államtitkár úr a találkozón elmondta, hogy a törvény a kisgazdákat hivatott támogatni, elsősorban azokat, akiknek pótföldje van. A törvénynek két fő pontja van: 12a és a 12b.

A 12b pont azokat a gazdákat érinti, akiknek érvényes végzésük van a pótföldjeik kiméréséről, tehát az a személy, akitől

a földjük van, nem hunyt el, nem adta el a földet, ill. a mezőgazdasági cég, amelyik kimérte a pótföldet, a mai napig létezik. Aki rendelkezik ilyen végzéssel, annak 2018. február 28-ig le kellett adnia a lakhelyéhez legközelebbi járási hivatalban egy táblázattal kiegészített kérvényt, feltüntetve benne minden olyan adatot a pótföldekről, amelyek a tulajdonlapon vannak. Ezenkívül egy nyilatkozatot is le kellett adni a hivatalban, hogy nem történt semmi olyan tényező, ami miatt a gazda időközben elvesztette volna a földjét.

A 12a pont szerint lehet kimérettetni a pótföldet abban az esetben, ha valaki elfelejtette 2018. február 28-ig beadni a kérvényt, vagy a közelmúltban új földhöz jutott (vásárolt, örökölt stb.). Ilyenkor írásban kell kérni a céget, amelyik a gazda földjén gazdálkodik, hogy a gazda továbbra is igényt tart ezekre a földekre, és hogy kössenek erről egy bérleti szer-

ződést. A cég a törvényből kifolyólag köteles aláírni az albérlési szerződést. Ha sikerül megegyezni a céggel, akkor elég elküldeni a járási hivatalba a szerződést, amit a hivatal beiktat. Amennyiben valamilyen oknál fogva nem lehet megegyezni a céggel, meg kell várni a 2 hónapos határidőt, és a cégnek írt kérvényt a földhasználatról szóló szerződésekkel, valamint a tulajdonlapokkal együtt be kell küldeni a járási hivatalba, és kérni a hi-

vatal, hogy a törvényből kifolyólag végzés formájában kötelezze a céget arra, hogy albérlési szerződést kössön a gazdával. „Ezek után mindenki gazdálkodik a pótföldjén úgy, mint idáig. Ez a két út a törvény a lényege.” – zárta le a beszámolóját Csicsai Gábor, és megígérte, ha bármilyen gond merülne fel a pótföldek vizsgálódásával kapcsolatban, a tardoskeddi gazdák nyugodtan forduljanak az irodájához, igyekszik segíteni. **B.Sz.**

Búcsúi árusok figyelmébe

A Tardoskeddi Községi Hivatal felhívja azoknak a piaci árusoknak a figyelmét, akik szeretnének idén, az augusztus 24-27-ig tartandó XX. Szent István napi ünnepségek során árusítani, ill. piaci szolgáltatásokat nyújtani az Alvéken, hogy az ehhez szükséges engedélyeket előre és írásban kell kérelmezniük a Tardoskeddi Községi Hivatalban.

Az írásos kérelmet a szükséges mellékletekkel együtt legkésőbb 2018.08.10-ig kell eljuttatni a községi hivatalba:

a) postai úton a hivatal címére: Obecny úrad, Novozámocká cesta č.56, 941 10 Tvrdšovce

b) személyesen leadni a községi hivatal földszintjén található iktatóba – 4. számú iroda

c) elektronikusan: brat@tvrdosovce.sk

Azok a kérelmek, amelyek a megadott határidő után érkeznek, nem lesznek figyelembe véve, és ebből kifolyólag a kérelmezők nem kapják meg a búcsúi árusításhoz, szolgáltatás nyújtáshoz szükséges engedélyt sem.

A kérelmek az érkezés sorrendjében lesznek elbírálva, valamennyi sorszámot kap, amely sorszám meghatározza majd az árusítás pontos helyét és a terület nagyságát, ahogyan az a kérelemben fel van tüntetve.

A vásári illetéket legkésőbb 2018.08.20-ig kell kifizetni készpénzben a községi hivatal 1. számú irodájában vagy átutalni a hivatal bankszámlájára. (pontos adatok a község hon-

lapján www.tvrdosovce.sk)

A piactéri rend betartását, ill. az árusító helyeket a községi rendőrség, valamint a községi hivatal megbízottjai ellenőrzik

majd az ünnepségek során.

Minden árust szeretettel várunk.

Bővebb információk:
www.tvrdosovce.sk

Továbbra is szelektáljunk!

A mellékelt táblázat is azt bizonyítja, mennyire fontos, hogy szelektáljunk, azaz különválogassuk a hulladékokat. A kimutatásból jól látni, hogy a kommunális hulladék 2017-ben csökkent és a szelektív hulladék mennyisége pedig nő. S ez a szelektálás lényege.

Mogrovič Renáta

	ÉV			
HULLADÉK	2014	2015	2016	2017
Papír	66,401	80,19	72,99	85,6
Elektronika	4,21	1,806	2,155	4,31
Üveg	52,62	49,84	47,98	61,08
Műanyag	18,54	20,73	25,58	41,94
Étolajak	0,041		0,109	0,337
Biológiai úton lebomló hulladék	14	10	70,11	96,75
Gumiabroncsok	0,16	17,96	16,2	0
Biológiai úton lebomló konyhai hulladék	0,543	0,662	0,646	0,661
Fémek	1,3	0	0	0,797
Textil	8,481	3,869	14,265	18,381
Hordozható elemek	0	0	0,012	0
Tetrapakk				0,664
Nagyméretű hulladék	27,28	35	60,94	170,1
Szelektív hulladék összesen	193,576	220,057	310,987	480,62
Háztartási hulladék	1381,058	1173,17	1188,23	1124,98
Utcáról összegyűjtött hulladék	144,509	94,6	110	80,26
Piacról származó hulladék	42,655	39,5	47,52	9,36
ÖSSZESEN:	1568,222	1307,27	1345,75	1214,6

AZ ÖNKORMÁNYZAT TÁMOGATJA A SZERVEZETEINKET

Tardoskedd község önkormányzata a 12/2011-es számú általános érvényű rendelet értelmében évek óta támogatja a községünkben működő kulturális és társadalmi szervezeteket, az alapiskolák, óvodák mellett működő nonprofit alapítványokat, valamint a Sportklub működését. A támogatást az egyes szervezetek írásos kérvényben kérik, majd kérelmüket megtárgyalja a kulturális és a pénzügyi bizottság, s végül a képviselő-testület dönt, és hagyja jóvá a végleges összeget. A pénzbeli támogatásról minden szervezet az adott év novemberéig köteles elszámolni. A támogatás odaítélésének egyik feltétele, hogy a szervezetek a dotáción kívül kötelesek elszámolni önrésszel is, ami a jóváhagyott anyagi támogatás 30 %-a, a Sportklub esetében 10 %-a. Az alábbiakban elolvashatják, milyen dotációk segítettek az egyes tardoskeddi szervezetek működését 2017-ben.

A legnagyobb tételű támogatást a **Tardoskeddi Sportklub** kapta, összesen 40.000 €-t. Ebből 39.100 € a sportklub és az egyes futballcsapatok (beleértve a B csapatot is) működésére fordították. Azaz játékosok vétele, jutalmazása, edzői, bírói díjak, a futballszövetségi illetékek kifizetése stb. A fennmaradó 900 € támogatást az asztalitenisz szakosztály kapta.

A **Csemadok Helyi Alapszervezetének** 1 500 €-t hagyott jóvá a képviselő-testület. Ebből fizették a teremlétszámot a batyubál megszervezésére, a folklórtáborban való részvételt, valamint az utazási költségeket. A folklórcsoportok ugyanis tavaly, akár csak az előző években, számos kulturális rendezvényen léptek fel, és képviselték sikeresen községünket.

A **Nyugdíjasklub** 1 000 € anyagi támogatásban részesült, amit az anyák napi ünnepség megszervezésére és az ajándékok vásárlására költöttek el. A támogatásból fedezték a faluház nagyereményének bérbevételét, valamint az utazási költségeket Tatabánya-Bánhidára, ill. Nagyövedre az V. Rozmaring találkozóra. A fennmaradó összegből kiegészítőket és egyéb használati eszközöket vásároltak a klub és a Rozmaring dalkör részére.

A **Vasutasok Zászló Egyesülete** 880 € támogatással gazdálkodhatott. Az összeget vezetői gyűlés, évzáró taggyűlés, vasutas bál és a nagybeteg egyesületi tagok meglátogatására és megajándékozására használták fel.

A **Szlovák Vöröskereszt Helyi Alapszervezete** 1 500 €-t kért és kapott. Az összeget mindig az évente megrendezésre kerülő vérérdő bál megszervezésére és a Jánsky érdeméremmel kitüntetett többszörös önkéntes vérérdő megajándékozására fordítják. Így volt ez 2017-ben is. Tavaly 17 vérérdő vehette át a megtisztelő emlékérmét többszörös vérérdőként.

A **Lucerna Polgári Társulásnak** 1 000 €-t utalt át az önkormányzat, amelyet a társulás a 2017-es Móder Kupa labdarúgó torna megszervezésére használt fel.

A **Vadászszövetség** 700 € támogatást kapott. Az összegből villanyfűtőirót, tápok, segéd-eszközöket vásároltak, ill. azok a kiadásokat fedezték, amelyek segítségével részt vehettek a tagok a Szent István-napi ünnepségeken, valamint a szlovák alapiskola gyermeknapi rendezvényén.

A **60. számú Sík Sándor Cserkészcsapat** 1 250 €-ban részesült. A támogatásnak köszönhetően táborozásokon, cserkész találkozókon vettek részt a cserkészek, ill. a táborozásokhoz és a cserkészcsapat működéséhez szükséges eszközöket és kellékeket vásároltak.

A helyi **Rokkantszervezet** 400 €-val támogatta községünk. Az anyagi eszközöket az évzáró taggyűlés megrendezésére, a kerek születésnapjukat ünneplő, ill. nagybeteg tagok megajándékozására használták fel.

A **Tardoskeddi SPORT FRIENDS 2013 Polgári Társulás** 1 100 €-ban részesült. A pénzen sportfelszerelést, sporteszközöket, díjakat, trófeákat, frissítőket és egyéb szükséges eszközöket vásároltak azokra a sporteseményekre, amelyeket a társulás a községgel közösen szervezett.

A J. A. Komenský Alapiskola mellett működő **Dotelinka Alapítványt** 300 €-val segítette az önkormányzat. A pénzösszegeből

az anyák napi műsorra vásároltak kellékeket, valamint kosarakat a szelektív hulladékgyűjtésére és zsákot a sporteszközök tárolására. A támogatásnak köszönhetően tárgyi jutalomban részesülhettek az Iskola legsikeresebb tanulója és sportolója díjjal kitüntetett diákok.

A Szemerényi Károly Magyar Tannyelvű Alapiskola mellett működő **„A Magyar Gyermekekért Fejlesztési Alap”** a számára jóváhagyott 300 €-t utazási költségekre fordította Kistapolcsányba és Révkomáromba, ahol a diákok tanulmányi kiránduláson

vettek részt gyermeknap alkalmából.

A **Tardoskeddi Szent István Óvoda Alapítványának** ugyancsak 300 € lett jóváhagyva, amelyen DVD lejátszót és fényképezőgépet vettek az óvoda részére.

Az említett szervezeteknek a képviselő-testület 2018-ra is jóváhagyott anyagi támogatást ugyanakkora összegben, mint tavaly.

Reméljük, az anyagi támogatás segíti majd szervezeteink további sikeres működését.

Bc. Borbély Livia

Tisztelt Szülők! Kedves Iskolabarátok!

A Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola mellett működő

MAGYAR GYERMEKEKÉRT FEJLESZTÉSI ALAP

szeretné megköszönni valamennyi kedves adakozó támogatását, aki 2017-ben felajánlotta adója 2 %-át, ezzel is támogatva intézményünket.

2018-ban is arra kérjük Önöket, hogy segítsenek. Alapítványunk aktív részt vállal az intézmény mindennapi életében, rendszeres támogatója a gyermeknapi programjainak, az iskolában történő rendezvényeknek. Célunk, hogy a tanulók kellőképpen motiválva legyenek az oktatás irányában, ezért az iskolai év végén megajándékozunk az arra rátermett diákokat.

Tisztelt Adakozó!

Amennyiben alapítványunk felkeltette érdeklődését, és az adója 2 %-át a magyar iskola fejlesztésére, ill. tanítványai támogatására szeretné fordítani, MEGTEHETI!

Feltétele:

- munkaadójának igazolása a 2017-es évre
- az alapítvány adatával ellátott nyomtatvány kitöltése és leadása 2018. 04.16-ig a Szemerényi K. MTNYAI-ban vagy a körzeti adóhivatalokban.

Amit fontos tudni:

Rozvojový fond pre maďarské deti - Magyar gyermekekért fejlesztési alap, n.f.

Sídlo: Nová cesta 9, Tvrdšovce

IČO: 36096474

Köszönjük a segítségüket!

TŰZOLTÓINK TEVÉKENYSÉGE 2017-BEN

Az idő megállíthatatlanul rohan, s mi csak azt vettük észre, hogy ismét eltelt egy év, és a községi rendőrséggel közösen az újrakészítést készítjük elő a 2018-as év köszöntésére.

De milyen is volt 2017 a tardoskeddi önkéntes tűzoltók számára? Nem mondhatjuk, hogy unalmas lett volna. Ellenkezőleg, szinte havonta volt mit csinálnunk. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy mindig tűz volt, szerencsére nem. Tavaly 17 esetből 11 alkalommal jelentettek tüzesetet. A legtöbbször száraz növényzet égett, de előfordult, hogy lakosaink értékeit, vagyonát kellett megmentenünk.

Nagyobb tüzesethez 2017. 8.10-én vonultunk ki, a volt hulladéklerakat területén keletkezett tűz. A helyszínre érkezve megállapítottuk, hogy a vasúti

sínek mentén lévő száraz növényzet kapott lángra. Rögtön nekiláttunk a tűzoltásnak. Nem

siettek. Közös erővel végül sikerült eloltanunk

ÚJ TAGOKAT KERESÜNK CSAPATUNKBA!

ELMÚLTÁL MÁR 18 ÉVES ÉS SZERETNÉL
EGY REMEK CSAPAT TAGJA LENNI, HOGY SEGÍTHESSE FALUNK LAKOSAINAK?
HA A VÁLASZOD „IGEN”, AKKOR NE HABOZZ ÉS JELENTKEZZ!

MINDENKIT SZÍVESEN LÁTUNK!
FIATALOKAT ÉS IDŐSEBBEKET, HÖLGYEKET ÉS URAKAT EGYARÁNT.

**BŐVEBB INFORMÁCIÓKÉRT ÍRJ A FACEBOOK OLDALUNKRA:
DHZ TVRDOŠOVCE**

sokkal később kiérkezett az érsekújvári tűzoltóság is három tűzoltó kocsival, de a jatai és dögösi önkéntes tűzoltók ugyancsak a segítségünkre

a tüzet. Ezután átellenőriztük az egész terepet, hogy megakadályozzuk a tűz újrakeletkezését. A tűzoltásnál 6 önkéntes tagunk vett részt, és 16 000 l vizet használtunk el.

Négy esetben családi házaknál keletkezett tűzhoz riasztottak bennünket. A legsúlyosabb 2017.10.22-én történt a Gorkij utcában. Hét tagból álló csapatunk elsőként érkezett a helyszínre, és elvégezte a szükséges biztonságvédelmi műveleteket. Az egész tető lángokban állt, de szerencsére senkinek sem történt semmi baja. Nem sokkal utánunk megérkeztek az érsekújvári hivatásos tűzoltók három tűzoltó kocsival, akiknek a sűrű füst miatt sűrített levegős légzőkeszüléket kellett használniuk az oltás során. A tüzet 2,5 órán át oltottuk, és 8 000 l vizet használtunk el. A helyszínen jelen volt egy rendőrnagy is, aki megkezdte a tűz okának kivizsgálását. 2017-ben hat műszaki jellegű bevetésünk volt, amikor erős szél következtében kidőlt fákat, letört faágakat kellett eltávolítanunk.

Amikor nem kellett riasztáshoz mennünk, akkor igyekeztünk behozni az elmaradásainkat. Tavaly három alkalommal végeztünk nagytakarítást a tűzoltó szertár épületében.

Ezenkívül szükséges volt néhány „szépészeti beavatkozás” a tűzoltó kocsin is. Az első félévben megalakulásunk 10. évfordulójának megünneplésére készülődtünk, amelyről olvashattak a Tardoskeddi Hírmondó augusztusi számában. Ott voltunk a Szent István - napi ünnepségeken. Pénteken a szabadtéri színpadnál a községi rendőrséggel közösen ügyeltünk arra, hogy a koncertek alatt mindenki jól és főleg probléma mentesen szórakozzon. Szombaton pedig benevezettünk a szabadtéri főzőversenybe. 2017-ben több tagunk döntött úgy, hogy részt vesz az önkéntes véradáson. Összesen 3 l vért adtunk le, s jó érzéssel tölt el, hogy ily módon is segíthetünk másokon. Új tagokkal bővült az állományunk, akik szeptemberben sikeresen letették a kvalifikációs vizsgákat, így készek arra, hogy segítsenek a bajban. Reméljük, 2018-ban is köszönhetünk sorainkban új tagokat, minden érdeklődőt szeretettel várunk.

A jövőre nézve azt kívánjuk, hogy lakosaink inkább kulturális rendezvényeken találkozzanak velünk, mint tüzeseteknél. De természetesen, a bajban is számíthatnak ránk.

Budík Lucia

SZEBB TARDOSKEDDÉRT

2018. 04. 21., 8⁰⁰

Tisztelt lakosok, kedves természetbarátok!

Tardoskeddi Község Önkormányzata meghív minden tardoskeddi lakost a 2018. április 21-én, szombaton az immár nyolcadik alkalommal megrendezésre kerülő „Szébb Tardoskeddért” elnevezésű nagytakarításra. A találkozóra a Kukučin utcai Tűzoltó-szertár előtt kerül sor 8.00 órakor.

A nagytakarítás célja:
az illegális hulladéklerakatok eltávolítása,
az apró hulladék összegyűjtése,
a lehullott falevelek és faágak összetakarítása és eltávolítása
új növények kiültetése a község területén.

A reggeli találkozót követően csoportokat alakítunk ki, amelyek közt felosztjuk a megtisztítandó területeket. Anennyiben lehetősége van, kérjük, hozzon magával lapátot, gereblyét, vagy egyet eszközt.

A nagytakarításhoz frissítőt biztosítunk.
Közelebbi információt a 035/6492 413-as telefonszámon kaphatnak.

Mindenkit szeretettel várunk!
Tardoskeddi Község Önkormányzata

V. PÁLINKABARÁTOK TALÁLKOZÓJA

2018. január 26-án ötödik alkalommal szervezték meg községünkben a tardoskeddi pálinkabarátok pálinkakóstolóval és a legjobb házi pálinkák versenyével egybekötött találkozóját. Idén a feltételek anynyiban változtak, hogy a résztvevőknek 0,7 l pálinkával kellett benevezniük. A párlatminták 5 kategóriában voltak értékelve szakmai zsűri vezetésével Varga Edittel az élen. Természetesen, maguk a versenyzők is értékelték, pontoztak. A találkozón most is részt vettek Környe baráti településünk pálinkakedvelői. Megtisztelve éreztük magunkat a vendégek hozzáállásától, hiszen a vacsorát ők biztosították. Mivel több mint 60 pálinkamintát kellett végigkóstolni, szünetet is tartottak az értékelők, amely alatt a férfiak szórakoztatta őket vídám dalokkal. A vacsora alatt pedig Bugyik József szintetizá-

tor játékát lehetett hallgatni.

Mely pálinkák voltak idén a nyerők?

Egyéb kategória: 3. Holubec Milan, 2. Mladoniczky István, 1. Tóth Zoltán

Bor, szőlő, törköly kategória: 3. Sztíszkala Norbert, 2. Vanya Péter, 1. Zelenka György

Alma, körte kategória: 3. Vanya Péter, 2. Méri János, 1. Török Mihály

Szilva, meggy kategória: 3. Bédi Arnold, 2. Méri János, 1. Török Mihály

Kajszi és őszibarack kategória: 3. Vince Gyula, 2. Marenčič Igor, 1. Vanya Tibor

Különdíjban Mladoniczky István részesült.

A szervezők Ágh Zoltán községi-képviselővel és Tóth Ma-

rián polgármesterrel az élen köszönetüket fejezik ki mindenkinek, akik segítették az V. Tardoskeddi Pálinkabarátok Találkozójának megszervezését.

BSZ

KÖSZÖNET AZ ÖNZETLENSÉGÉRT

Ha február, akkor farsang, ha farsang, akkor bállok...többek között Tardoskedden is. Mindenképpen ki kell közülük emelni az önkéntes véradók táncmulatságát, amely nemcsak a szórakozásról szól, de a többszörös véradók tiszteletére szervezi meg a Szlovák Vöröskereszt Helyi Alapszervezete Mgr. Geró Margit elnökkel az élen. 2018. február 24-én 20 véradónk vehette át Tóth Marián polgármestertől és Igrényiová Radka, az Érsekújvári Járási Vöröskereszt igazgatónőjétől a Jánsky érdemérmeket. Kilencen nem tudtak jelen lenni, de természetesen, ők is megkapták a megérdemelt érmeiket önzetlenségükért.

Bronz Jánsky érdemérem (10-szeres véradás): **Birkus István, Bíróczy Balázs, Bogdány Patrik,**

Bc. Borbélyová Eva, Csányi Melinda, Juhász Marián, Ladics Tamás, Marsovszky Attila, Ölveczky Roderik, Száraz Gábor, Takács Andrej

Ezüst Jánsky érdemérem (20-szoros véradás): **Borbély György, Csányi Adriana, Csikós Csaba, Hegedűs Diana, Kollár Katalin, Labai Gábor, Mgr. Ludas Roman, Marenčák Miriam, Szabó Laura, Vanya Éva**

Arany érdemérem (30 ill. 40-szeres véradás): **Mgr. Balogh Ingrid, Fazekas Aneta, Holetz Štefan, Ludaš Péter, Orbán István, Solčan Miroslav**

Gyémánt érdemérem (80-szoros véradás): **Jaššo Ferenc, Mojzes Péter**

Nagyon szépen köszönjük példaértékű cselekedetüket.

bsz

Mojzes Péter

Jaššo Ferenc

AZ ÁLLATOK IS ÉRZŐ LÉNYEK

Az állatok iránti szeretet szorosan kapcsolódik az emberi jóvához, s aki kegyetlen egy állattal, az nem lehet jó ember. Az állatszeretetre való nevelés már egészen kicsi korban elkezdődik, hiszen egy gyermek jellemét nagymértékben befolyásolja a szülők és családtagjaik viselkedése az állatokkal szemben. Nagyon fontos ugyanis a jó példa, hiszen nemcsak az állatok iránti szeretetre és tiszteletre nevel, hanem kötelességtudatra és felelősségvállalásra egyaránt. A Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolában működő Állatvédők szakköre is remek lehetőséget nyújt a diákok részére, hogy részletesen megismerkedjenek a felelős állattartás szabályaival.

Az állattartás nem kevés felelősségvállalást követel. Az állatról nap mint nap gondoskodni kell – eledelt és friss ivóvizet biztosítani számára, gondoskodni az egészségéről és a kö-

telező oltásokról. Mindez erősíti a gyerekek kötelességtudatát, kitartásra és rendszerességre neveli őket. Amennyiben a gyerekekre sikerül hatni ebben a témában, felnőttkorban ők már a megfelelő alapokkal indulhatnak. A szakkört látogató diákok már többször is bizonyították, hogy az állatok sorsa – főként az elhagyott és kiszolgáltatott állatokra gondolok – nem közömbös számukra. Többszöri alkalommal kapcsolódtak már be gyűjtésekbe, melyekkel a környező városokban és falvakban működő állatmenhelyeket támogatták. A legutóbbi gyűjtésre 2017. december 9-én került sor a helyi termálfürdőben. A gyűjtést a helyi önkéntes állatvédők (nincs belőlük túl sok) és a szakkört látogató diákok szervezték. A közelgő karácsonyi ünnepek alkalmából szerettünk volna minél több állatbarátot megszólítani, és arra buzdítani, hogy adományaikkal

támogassák a menhelyeken élő elhagyott állatokat. Összesen 37 adományozó tisztelt meg minket jelenlétével, aki idejét és energiáját nem sajnálva el-

jött, és adományai formájában elhozott egy csöppnyi szeretetet a gazdátlan állatok számára. Ezúton is hálás köszönet jár nekik. Reméljük, jövőre ismét találkozunk. Az összegyűlt adományokat (granulátum, konzervek, szálamik, törölközők, takarók, kutyafekhelyek, kutyatálcák, játékok) az alábbi intézményekhez juttattuk el: OZ Zatuláné labky Šurany és Szlovák Állatvédő Liga SAOZ.

Végezetül egy pár szót az önkéntes állatvédők munkájáról. Olyan aktivistákról van szó, akik szívvel-lélekkel, önzetlenül segítik, mentik a bajba jutott állatokat, elsősorban az utcára kitétt kutyákat, akikről „gazdák” lelkiismeret-furdalás nélkül válnak meg, mint egy megunt játékszertől. Gyakran szörnyű állapotban találunk rájuk több hetes, ill. hónapos céltalan kóborlás után. Nem olyan egyszerű ezeket a kutyákat azonnal elhelyezni és kellőképpen ellátni. A menhelyek megteltek, hiszen naponta több száz segélyhívás érkezik hozzájuk bajba jutott állatokról. Hogyan lehetne ezeket a problémákat orvosolni? Több önkéntes állatvédőre van-e szükség? Talán ez is segítene, de a legjobb megoldás a tudatos állatvállalás – legyen az kutya, cica, hörcsög vagy tengeri malac -, felelősségtudat és persze az állatok iránti szeretet. Az állattartás nem kötelező mindenki számára. Ha nem tudunk kellőképpen gondoskodni egy állatról, ne bántuk őket feleslegesen! Jobban járunk talán egy plüssmackóval.

Mgr. Győri Beáta

BEÍRATÁS

A Tardoskeddi Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola értesíti a kedves szülőket, hogy a beíratás a 2018/2019 -es tanévre: 2018. április 12 - én, 8.00 órától 17.00 óráig lesz az alapiskola I. osztályában. Mindenkit nagy szeretettel várunk!

BEÍRATÁS

2018. MÁJUS 16. SZERDA,

A MAGYAR TANÍTÁSI NYELVŰ ÓVODÁBA 7.00-16.00 ÓRÁIG VÁRUNK MINDEN ÉRDEKLŐDŐT A FÖLDSZINTEN.

BEÍRATÁS

A SZENT ISTVÁN ÓVODA értesíti a tisztelt Szülőket, hogy a beíratás a 2018/2019 -es tanévre május 16-án (szerdán) 7:00 -tól 16:00 óráig lesz az óvodában.

Szent István tér 5
Tardoskeddi
Emelet

Szeretettel várunk minden kedves kisbarátot!

SZEMERÉNYI KÁROLY MAGYAR TANÍTÁSI NYELVŰ ALAPISKOLA ÉLETÉBŐL

Fergeteges jelmezbál

Elsősnek lenni jó

Többéves álmunk vált valóra

Felvonó lift az iskolában

Sítúra Ócsadon

Március 15 - emlékműsor

Találkozó a Hazajáró ...honismereti és turisztikai magazinműsor képviselőivel

Jakab Sándor és Kenyeres Oszkár

Amíg élek, énekelek

Vanya István, a Tardoskeddi Férfikar vezetője a Hírmondó 2011. márciusi számában Benkő Tímeának mesélte el az énekkar történetét: hogyan alakult meg, milyenek voltak a kezdetek, amikor 1972-ben néhányan elhatározták, hogy alakítanak egy csak férfiakból álló énekkart. Azok a régi tardoskeddi emberek, akik fehér ingben, sötét nadrágban kiálltak a színpadra és énekeltek. A saját örömeire, mindenki örömeire. Nem volt ez annak idején olyan szokványos. Közel s távol nem volt férfikar. Csak Tardoskedden. Felléptek a Csemadok folklór-rendezvényein, a tardoskeddi esztrádműsorokon, ünnepségeken és az egész környéken. Aztán múltak az évek, és azok a régi emberek megöregedtek, elmentek... Aztán jöttek újak, mások, hiszen sokan tudtak Tardoskedden énekelni, és szívesen jöttek a férfikarba, mégis... Pityu bácsi visszaemlékezése 2011-ben ezekkel a mondatokkal fejeződik be: „Mostanra inkább csak szórakozásképpen járunk össze. Eljárt az idő felettünk, magas korúak vagyunk. Ameddig tudom, összetartom a csoportot, hiszen mindenki szereti a nótát, a közös éneklést.”

Azóta eltelt hét év és Pityu bácsi nemcsak, összetartotta a csoportot, hanem sikerre vitte. Egy dologban tévedett: nem járt el az idő felettük, sen-

ki felett sem jár el az idő, ha nem engedi. Abból az eredeti csoportból ketten maradtak: az egész környék legendás hangú szólóéneke, Vanya István és Vida László, aki

Vanya István

mindmáig gyönyörűen énekel. 2001-ben jött a kultivált mérnökember, Fekete László. Most ők hárman a legidősebbek. Rengeteg tudással, tapasztalattal.

Pityu bácsi most is mesél: „...az énekkar az elmúlt években megújult, szinte újjászületett – jöttek új tagok, néhányan majdnem egy generációval fiatalabbak, mint mi hárman. Péntek esténként próbálunk, ez megfelel mindenkinek. Nemcsak a „fiatal” nyugdíjasoknak, hanem azoknak is, akik még dolgoznak. Szívesen jön mindenki, mert a próbák jó hangulatúak, elbeszélgetünk, meghányjuk-vetjük a világ sorát, jól érezzük magunkat. Pedig szigorúan fogom a csoport-

ot. Ha sikereket várunk, akkor komolyan kell venni a próbákat is! A fesztiválokon, fellépéseken tulajdonképpen a magunk és a közönség örömeire énekelünk – de félvállról venni ezt

Szabó Imre

sem lehet. Ha nem lennének jók, nem hívnának minket. Ám ha versenyre készülünk, akkor mindenre sokkal jobban oda kell figyelni: hogyan és milyen tartással vonulunk be a színpadra, milyen távolságra állunk egymástól, még az sem mindegy, milyen az arckifejezésünk, hogyan fejezzük ki a nóta hangulatát, sőt, még az is fontos, hogyan vagyunk öltözve, merthogy bizony jól kell kinézni azon a színpadon – akkor minket hallgat, minket néz mindenki. A zsűri ilyenkor szíjjal figyel a részletekre is. És ami a legfontosabb, úgy kell énekelnünk, hogy „leszakadjon a plafon!” Igyekszem odafigyelni mindenre és erre „nevelem” az énekkar tagjait is.

A versenyek után mindig meghallgatom a zsűri véleményét, sokat tanulhatok/tanulhatunk belőle – igen, még én is ennyi végigénekelte év után. Ott vagyunk minden tardoskeddi rendezvényen, ünnepélyen, a környékbeli Csemadok-rendezvényeken, folklórtalálkozókon. Végigjártuk és énekeltek a testvértelepüléseket. Környén ott vagyunk minden március 15-én. 2017 novemberében óriási sikerünk volt Dunaszerdahelyen a Bíborpiros szép rózsza népzenei vetélkedő országos döntőjén, ahol aranyéremmel minősítést értünk el. Ennek köszönhetően meghívást kaptunk a XII. Vass Lajos Népzenei Találkozó és Verseny Kárpát-medencei döntőjére, amelyre 2018. november 10-én kerül sor. Nagy öröm volt ez nekem, nagyon büszke voltam az énekkarra. Most tizenketten vagyunk, remek ez a társaság. Jókedvűek, de fegyelmezettek és – tudnak énekelni! Mindig számíthatunk egymásra. Ugyanakkor úgy döntöttem, hogy eljött az idő, hogy egy kicsit visszalépjek. Ebben az évben 80 éves leszek, és úgy gondoltam, az énekkarnak egy fiatalabb vezető kell. Egy modern menedzser? Talán igen. Így hát átadtam a Tardoskeddi Férfikar vezetését Bara Mihálynak, de a társaság úgy döntött, legyek, maradjak én – mondjuk így, a művészeti vezető... Most már ketten visszük az énekkart tovább. Teljesen kimaradni az éneklésből nem is tudnék és nem is akarok. Amíg csak lehet, folytatom.

Szabó Imre 2016 januárja óta az énekkar tagja. Ő az

egyetlen, aki nem tardoskeddi. Kíváncsi voltam, hogyan találta meg egymást a Tardoskeddi Férfikar és egy képzett tótmegyeri zenész, harmonikás, aki végigénekelte és muzsikálta szinte az egész életét.

„Tóth Imre keresett meg 2016 januárjában. Elmondta, hogy a Tardoskeddi Férfikar szívesen fellépne a tótmegyeri kastélyban Károlyi József gróf úr és vendégei előtt. Megkért, hogy ha lehet, közvetítem a gróf úrnak a kérésüket. Egyben meghívott az énekkar egyik próbájára, hogy megismerkedjünk személyesen is. Így történt, hogy rögtön másnap elmentem én is a pénteki próbára. Az énekkar tagjai közül néhányan már ismertek engem, de én – Tóth Imrén kívül – nem ismertem senkit. Néhányan azt hitték, hogy talán magyarul sem tudok... mégis... egy megyeri... Pozsonyban élek és Tótmegyerre járok haza. Tardoskedden egy teljesen más társaságot ismertem meg: más mentalitás, más viselkedés, más stílus... minden más volt, de ugyanakkor nagyon rokonszenves - sose hittem volna, hogy ilyen jókedvű, barátságos, remek emberek közé kerülök. Már a legelején Vanya Pityu bácsi elém tett egy papírt, azzal, hogy ha nem ismerem a szöveget, akkor legalább dúdoljam a dallamot, de számomra egy életre szóló dal volt – a Magyarok világhimnusa. Hát... énekeltem velük. Másnap Tardoskedden a Csomadok batyubálja volt. Meghívtak – és én nem mertem visszautasítani a szíves meghívást, pedig magam sem tudtam, hogy menjek vagy ne menjek. Mégis csak, hogyan fogadnak majd a tardoskeddiek? Végül elmen-

tem, és nagyon jól éreztem magam. Pityu bácsi pedig szólt, hogy majd pénteken várnak a próbára... mert a Disznótoros fesztiválon fellépünk... Így is volt, én is ott énekeltem velük, de nem ismertem a szöveget, hát papírról... meglehetősen feltűnő volt...

Szabó Imre mosolyog és így folytatja: Tulajdonképpen senki nem kérdezte meg tőlem, hogy akarok-e az énekkar tagja lenni, és én sem ajánlkoztam... ott maradtam közöttük, és az első pillanattól közjük is tartoztam. Ez teljesen természetes volt. Úgy éreztem, „otthon vagyok”. Volt mit tanulnom, hiszen azokat a magyar nótákat, dalokat, amiket az énekkar énekelt, nem ismertem. Mostanáig kb. 80-90 dalt kellett megtanulnom énekelni – ez volt a könnyebb. Megtanulni a szöveget – ez volt a nehezebb, de megtanultam, nehogy már megszóljanak a tardoskeddiek... ..És hogy hogyan fogadtak engem az énekkar tagjai? Nem sok idő után az egyikük azt mondta – szó szerint idézem: „Esztet-e? Esztet má’ ki se lehetne vernyi Tardoskeddről!” Befogadtak! Vanya Istvánt végtelenül tiszteltem és nagyra becsültem. Megtiszteltetés, hogy nem csak énekari tagnak fogadott el engem, hanem barátjának is. Pityu bácsitól rengeteget tanultam. Tudása, tapasztalata előtt le a kalappal! Sikerről-sikerre vitte/viszi a Tardoskeddi Férfikart. Jó egészséget kívánok neki és remélem, még sok évig énekelhetünk együtt.

Vanya Istvánnak és az énekkar minden tagjának gratulálok, jó egészséget és további sok sikert kívánok!

Birkus Magda

BÚCSÚZÁSUL...

„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek,
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.”

(Juhász Gyula)

2018. január 19-én 70 éves korában váratlanul elhunyt közösségünk sokoldalú kézművese, Faludíjjal és Polgármesteri díjjal kitüntetett lakosa, a Magyar Kultúra Lovagja, Farnad község díszpolgára **BUJÁK VINCE**, kosárfonó, fafaragó, vadász.

Buják Vince az 1947-es csehországi deportálás idején Tachovban született, de Tardoskeddet tekintette szülőfalujának. A kosárfonás mesteriségét édesapjától tanulta meg, és magas fokon űzte. Szerette volna, ha a mindennapi ember is megtudná ezt tanulni, így könyvet írt róla „A kosárkötés hagyománya Tardoskedden” címmel, amely 2004-ben jelent meg. Később fafaragással kezdett el aktívan foglalkozni, s ezt a haláláig folytatta. A népművészeti hagyományok ápolásáért 2006 januárjában átvette a Magyar Kultúra Lovagja címet. Ugyanebben az évben megkapta Tardoskedd község Faludíját, 2017-ben pedig a Polgármesteri díjat. 2011 óta volt Farnad díszpolgára.

A famegmunkáláson és kosárfonáson kívül számos más kedvtelésnek hódolt, szenvedélyes vadász volt, vadászkuttyákat idomított, madarakat nevelt, méhészkedett. 2014-ben kitüntette a Szlovák Vadászszövetség és a Magyar Vizslaklub ugyancsak elismerte negyvenéves munkásságát. Számtalan fafaragó táborban és találkozón vett részt, s volt ezek szervezője. Ennek köszönhetően besegített a Felsőparkban álló kapu megfaragásába, s nevéhez fűződik a parkban található többi szobor elkészítése is, ill. több egyéb alkotás közösségünk területén. Életmű-kiállítása állandó jelleggel megtekinthető a tardoskeddi Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolában, de otthonában is állított össze kiállítást faragásaiból, alkotásaiból. Tardoskedden kívül emlékoszlopa áll több felvidéki és magyarországi településen. Két évvel ezelőtt a tardoskeddi zárandokok Csíksomlyóra is elvitték az egyik emlékoszlopát.

Nagy tisztelője volt Gróf Esterházy Jánosnak, több Esterházy-emlékművet is faragott, amelyeket Udvardnak, Farnadnak, Nagyövednek, Budapestnek ajándékozott, sőt Lengyelországban és Olaszországban Esterházy Alice birtokában is van egy alkotása. Állandó résztvevője volt a falunapoknak, néprajzi rendezvényeknek. Az Élő Hagyományok Polgári Társulása tagjaival nagyon sok felvidéki és magyarországi település rendezvényét színesítette. Lelkesen, szívvel-lélekkel osztotta meg az érdeklődőkkel a hagyományos kézműves mesterségek titkait.

Nagyon sok elképzelése, terve volt még, amelyeket meg szeretett volna valósítani, de ezekre sajnos már nem lesz alkalma. Nyugodjon békében! Alkotásai örökre megőrzik őt az emlékeztünkben.

B.Sz.

Világíts a világot...

Decemberben jelent meg Bencze Erika önálló CD-je „Világíts a világot...” címmel. A lemezbemutató koncert január 28-án volt az érsekújvári Ferences-rendi templomban. Erika, az év végén Tardoskedden is adott elő néhány dalt a CD-ről, így lakosaink előtt sem ismeretlen a fiatal énekesnő hanghordozója.

Először is gratulálok az első önálló CD-hez. Milyen érzés ilyen fiatalon saját lemezzel büszkélkedni?

Köszönöm szépen, nagyon boldog vagyok, hogy elkészült az első lemezem, és még nagyobb boldogsággal tölt el az, hogy az emberek visszajelzése alapján szeretettel hallgatják, visszajönnek és ajándékként viszik másoknak, hiszen azért készült, hogy a szeretet fénye minél több családba eljuthasson.

Hosszú volt az út a CD megjelenéséig?

Kanyargós, rögzös út vezetett odáig, hogy tényleg elszánjam magam, és nekivágjak. Többszöri fellépéseim során lettem arra figyelmes, hogy az emberek olyan kéressel fordultak hozzám, mint például „Szeretnék téged többször is hallgatni a hét folyamán.” vagy „Magnefonon játszunk fel téged, mikor énekelsz, és otthon a főzés közben hallgatlak. Ilyenkor az ebéd is jobban sikerül.” Mikor már édesanyámat kérdezték, hogy hol hallhatnának ismét, illetve, hogy van-e bármilyen felvett éneklésem, én Kamilla nénihez (Dévai Nagy Kamilla – Liszt, Bartók, Kazinczy - díjas előadóművész, Magyarország Érdemes művésze – a szerk.

megj.) fordultam tanácsért. Éppen egy stúdióval rendelkező diákjával Mikola Károllyal beszélt, ki Kamilla néni iskolája a Krónikás Zenede korábbi lemezfelvételeit készítette. Zenei édesanyám habozás nélkül bátorított, és belevágtunk az általam kigondolt énekek válogatásába, majd saját stílusomra való átalakításába. A lemezfelvételeket Budapesten készítettük, hetente egy alkalommal. A felvételek 2017. áprilisától júniusáig tartottak, majd szeptembertől novemberig folytatódtak. Tehát 6 hónap alatt, kemény munkával, időt nem sajnálva sikerült feljátszani a dalokat és azok gitár kíséretét. A lemez elkészítése után következett a fotózás, melyet tanáromnak, barátomnak Tóth Ferencnek köszönök. A lemez gyártására, végső kivitelezésére szintén Budapesten került sor.

A lemezen elsősorban valási dalok és szeretetről szóló énekek hallhatóak. Ez tudatos volt?

Igen. Elsősorban saját példámat követtem. Számomra e témát átkaroló dalok nagyon sokat segítettek, segítenek, ha nehéz időszaknak nézek elébe, de akkor is, ha boldogság tölt el. A szövegükkel sok

mindenre rájöttem, és a dallamuk segítségével feloldódhatam. Aztán, mikor elkezdtem a lemezen szereplő dalokhoz hasonló dalokat énekelni, rájöttem, hogy másoknak is sokat segítenek. Ezek a dalok annyira hatásosak, hogy azonnal előhívják azokat az érzelmeket, amelyek összhangban vannak a dalok szövegével. Dalaim megérintik az embereket, s ez ad nekem lendületet és kitaratást. Látom, hogy van értelme. Ebben szeretet van, ami árad a színpadról a közönség felé és vissza. Rengetegen adnak visszajelzést a dalok gyógyító, feltöltő és nyugtató hatásairól. Hiszek abban, hogy megváltozhat a világ, ha a szeretet, a hála, a megbocsátás, a hit és a remény szavait kezdjük el mondani, hiszen hatással vannak azokra, kikhez eljutnak. Kívánom, hogy e lemez által rátalálj a szeretetre, hogy Istenben bízva boldog életed legyen!

Egyébként milyen dalok állnak még közel hozzád?

Nagyon szeretem a népdalokat és gyermekdalokat. Minden olyan dallal, zenével meg tudok barátkozni, amelynek számomra és esetleg mások számára is fontos mondanivalója van.

Vannak példaképeid?

Számos példaképem van, ám az elsőszámú a zenei édesanyám Dévai Nagy Kamilla.

Tíz évvel ezelőtt azt mondtad, hogy énekesnő szeretnél lenni. Mondhatjuk, hogy ez az álmod akkor teljesült?

Tíz év hosszú idő. A zenei pályafutásom ez idő alatt nagyon sok nehézségen ment keresztül. A Pozsonyi Egyházi Konzervatórium számomra az élet iskoláját jelentette, és hajszál választott el attól, hogy azt mondjam, többet ki nem nyitom a szám. De ott jöttem rá, hogy számomra milyen fontos, és ott tanultam meg nem feladni, csak menni az álmaim után. Ezáltal az álom teljesült!

Mióta foglalkozol az énekléssel ilyen magas szinten?

Erre a kérdésre pontos választ nem tudok adni, mivel én mindig is nagyon szerettem énekelni, komolyan vettem, és igyekeztem kihozni magamból a legtöbbet, főként azért, hogy az embereknek adni tudjak. Fokozatosan jöttem rá, mekkora felelősség egyedül állni a színpadon. Minden előadás hordoz valami értéket, amelyből az emberek hétköznapi gondjaikat feledve erőt, hitet meríthetnek.

Egyértelmű volt, hogy nemcsak énekelni fogsz, de gitár is kíséred magad?

A gitár, mint hangszer már alapiskolás korom óta nagyon érdekelt. Mikor Tóth Ferenc tanítványa lettem egyszerűen beleszerettem e hangszerbe. Azóta szinte az összes fellépésemén gitáron kísérem magam.

A lemezbemutató koncerten együtt énekeltél Dévai Nagy Kamillával, akinek a tanítványa vagy. Hogyan kezdődött a vele való munka?

Kamilla néni Pekarik Katica érekeújvári énekesnő, nagyon jó barátnőm és egykori tanárnőm ajánlotta. A középiskola elvégzése után Budapesten egy záró vizsgára hívtak el meghallgatásra. Ez azért is tetszett, mert különösképpen nem ismertem az iskolát, sem a tanárokat. Miután meghallgattak, egyből felvételt nyertem. Azóta ide járok a Krónikás Zenedébe. Az iskolában három tanár tanít. Mádi Szabó Katalin: éneklést s annak technikáját, Schmitt Ferenc: gitárt haladó szinten, Kamilla néni: előadó művészetet, dalokat, kezdő gitárt, gitárt és éneklést egyben és még sok más kincsként tekintendő dolgot. Szeretném elárulni, engem azért fogott meg eleinte és most már azért szeretek ebbe az iskolába járni, mert sehol nem tanítanak éneket és gitárt egyszerre és ilyen nagy szeretettel.

Van még a családban, aki szeret énekelni?

Sztrecsko László nagyapámnak mindig is nagyon szép hangja volt, és szeretett énekelni. Sokszor a régi lakodalmakban ő énekelt a legtöbbit, vagy szinte csak őt lehetett hallani. Édesapám és édesanyám fiatal korukban iskolai kórusban énekeltek. Anyukám kiskoromban Kodály Zoltán mondatát betartva „A gyermek zenei nevelését a születése előtt 9 hónappal kell elkezdni...” minden este énekelt nekem a pocaklakónak, majd amikor megszülettem és nagyobb lettem, elalvás előtt vele együtt énekeltem én is.

További terveid, ami a jövőt illeti?

A közeljövőbe tekintve szeretnék óvopedagógiai diplomát szerezni, majd óvodapedagógusként helytállni, ugyanis nagyon szeretem a gyerekeket, szeretném a művészettel (zene által, énekléssel, dramatizációval, mozgás terén) fejleszteni őket. Emellett tovább fejlődni az énekesi pályámmal kapcsolatban, minél több embernek örömet szerezni a hangommal, és természetesen szeretnék még újabb saját lemezeket.

Köszönöm a beszélgetést. Sok sikert kívánok, és teljesüljenek az álmaid!

Nagyon szépen köszönöm, és én is minden jót kívánok az olvasóknak!

Braço Szilvia

AJÁNDÉK A MAGYAR ÓVODÁKNAK

A magyar óvodák vezetői 2018. 2. 23-án egy nem mindennapi rendezvényen vettek részt. A Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében a Magyar Kormány támogatta a külföldi magyar óvodákat. A külföldi óvodafejlesztés fő célja, hogy a nemzeti identitásformálás alapjaként megfelelő színvonalú magyar óvodák működjenek. A támogatás részeként az óvodák tanszer-csomaggal, tornaeszközökkel és mesekincstárral gazdagodtak. A tardoskeddi Szent István Óvoda, valamint a Magyar Tanítási Nyelvű Óvoda a segédeszközöket a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének közreműködésével vehette át. Ézúton is szeretnénk kifejezni köszönetünket a támogatásért!

Bobek Anikó

A lemezbemutató koncerten Buda Tímea fuvolán, Mikola Károly zongorán, Dévai Nagy Kamilla szólamként, gitárral és más hangszerekkel kísérte Erikát

TEMLOM HURKAPÁLCÁBÓL

Mindig elismeréssel tekintetem az olyan emberekre, akik ha valamit elképzelték, azt meg is valósították. Még ha ez sok-sok időt, akár éveket is elvett a szabadidejükből. A tardoskeddi Csányi György egy ilyen „makacs” fiatalember, aki azt vette a fejébe, hogy elkészíti a tardoskeddi templom makettjét hurkapálcából. Nyolc évén át készült az alkotás, és tavaly szilveszter napján teljesen el is készült vele.

„Régóta terveztem, hogy jó lenne valamilyen formában megörökíteni a tardoskeddi templomot” – kezdi a beszélgetést Gyuri. „Sokszor nézegettem, figyeltem, hogyan néz ki. Amikor az öcsém, akkor még 7-8 éves fiának megemlítettem, felcsillant a szeme. Belevágtunk. Bár kőműves vagyok, egy templomot azért még sem építhetek fel, ezért elkezdtem gondolkodni, miből is lehetne elkészíteni. 2009 telén egy disznóölés alkalmával aztán a hurkapálcákat látva eldőlt, hogy ebből készítem el a templomot. Eleinte Maxi is segített, de aztán ahogy telt az idő, s ő egyre nagyobb lett, már nem annyira vonzotta a dolog, így rám maradt a feladat. Általában télen dolgoztam a legintenzívebben a makett elkészítésén, ezekben a hónapokban volt a legtöbb időm. Volt viszont olyan időszak, amikor például 2 hétig nem nyúltam hozzá. Azért mert dolgoztam, ill. át kellett gondolnom, hogyan is tovább az „építéssel”. Mielőtt nekikezdtem volna bármelyik résznek, előtte fejben alaposan átgondoltam, hogyan is kellene megcsinálnom. Számoltam, osztottam, szoroztam, mindent centiméterre pontosan lemértem, lerajzoltam. Volt, hogy éjszakákon át azon törtem a fejem, mi lenne a legjobb, leghatásosabb megoldás. Elég sok időt elvett a hurkapálcák elkészítése, méretre vágása (főleg a templomot körülvevő kerítésnél), összeragasztása,

2-3 napot is kellett várni, amíg a ragasztó megszáradt. Lefesteni is háromszor kellett az egészet, hogy jól látszódjanak a színek.”

A legnehezebb rész az alap elkészítése volt rajzlapokból. „A felületnek teljesen simának kellett lenni, hogy az egész makettet rá lehessen tenni. Komoly fejtörést okozott a templomtorony is, több napig tartott, amíg elkészült. Az alsó részét vastagabb papírból készítettem el, majd bevontam színes papírral, de magát a tornyot már hurkapálcákból építettem meg. Sőt kis harangokat is szereltem fel rá. Eszembe jutott, hogy az alsó részt is megcsinálom hurkapálcákból, de ahhoz szét kellett volna szednem az egész részt, és akkor nem készülök el az év végéig. Így annyiban hagytam, ezáltal sikerült Szilveszterre befejeznem a makettet. Nagyon elégedett vagyok vele, nem adnám oda semmi pénzért. Amire külön büszke vagyok, hogy sikerült segítség nélkül megoldanom a megvilágítását.”

Eredetileg nem tervezte a megvilágítást, de amikor az egyik este a falut járva meglátta a kivilágított templomkertet, szöveget ütött a fejében, hogy ezt a maketten is meg kell oldani. Hazaérve már a megvilágítás kivitelezésén gondolkodott. „Természetesen, voltak holtponatok az évek alatt, nem mindig volt kedvem hozzá, de az meg sem fordult a fejemben,

hogy feladjam. Olyan sem volt, hogy újra kellett volna kezdeni egy részt, mert mindig előre végiggondoltam mindent.”

A makett jelenleg Gyuri otthonában található, egy külön erre a célra készített asztalon, amelyet az öccse Bandi segítségével készítettek el. Egyébként a templom hordozható, s lehet hogy egy kiállításon a nagyközönség is megnézheti majd. Egyelőre csak a testvérei, a rokonok, barátok látták, és valamennyien elismerően szólnak a végeredményről. „A testvéreim és a haverok nagyon pozitívan álltak, és állnak ehhez az egészhez. Nem hitték volna, hogy sikerül megvalósítanom

a tervemet. A bátyámnak és az öcsémnek külön hálás vagyok a segítségükért, anyagi és erkölcsi támogatásukért.”

Gyuri egyelőre nem tervez hasonló elfoglaltságot, de soha nem lehet tudni. Most megelégszik azzal, hogy sikerült véghez vinnie elképzelését. Örül munkája gyümölcsének, és örömmel venné, ha minél többen látnák az alkotását, amelyen majdnem 10 évig dolgozott.

Braço Szilvia

A templom készítéséhez felhasznált alapanyagok:

- 18 csomag vékony és 5 csomag vastag hurkapálca
- 15 doboz ragasztó
- 15 db színes rajzlap
- 10 db fehér rajzlap
- 2 csomag színes irodai papír
- 1 kg piros, 2 kg barna, 0,5 kg zöld festék
- 17,5 m vékony faléc
- 45 db kis fa
- 1 db spray
- 1 csomag gombostű
- 4 db fényfűzér

BRINGÁSOK NYEREGBE

avagy háromszázötven kilométer öt nap alatt

A Duna menti kerékpárút az EuroVelo 6, teljes nevén az Európai Kerékpár Hálózat egyik szakasza. A múlt nyáron, augusztus végén, Feri barátommal úgy határoztunk, hogy legalább egy – a németországi Passau városától Bécsig tartó – szakaszt végigkerekesszük. Éppen ez a rendkívül változatos, a Duna mellett vezető, történelmi városokkal tarkított útvonal a legközkedveltebb az összes kerékpárút között. A kitűnően jelölt aszfaltozott út a Duna két partján vezet. Többször is átmehettünk a folyó egyik oldaláról a másikra valamelyik vízduzzasztó gáton vagy pedig komppal.

Még vasárnap, a biciklivel együtt, vonattal utaztunk Passaubá, ahol délután fél kettőkor városnézéssel kezdtük a túrát. Passau három folyó – az Inn,

Boldog Gizella nyugszik, és itt őrzik a királyné néhány relikviáját is. A város mögött futó zápor ért el minket, de a Dunán átvezető első vízduzzasztó gáton, amely egyben a német-osztrák határ is, már napsütésben kerekeltünk át. Első megállónk Engelhartzell falucska volt. Előre lefoglalt szállásunk az 1598-ban épült Romantikhaus nevű vendégházban volt, ahol szobánk Ferenc József korabeli bútorokkal volt berendezve, és a tulajdonosnő kinyitotta nekünk a fogadó első helyiségében berendezett házi kovácsmúzeumot is. Engelhartzell-ben van Ausztria egyetlen trappista kolostora, amelyet 1293-ban még a ciszterciek alapítottak, és ahol jelenleg likőröket, sajtokat készítenek, és trappista sört főznek. A trappista sörök nemcsak különleges ízűkről nevezetesek, hanem arról is, hogy főzésükénél nagyon szigorúan betartják az eredeti receptúrát és a tradíciót. A trappista sörök kolostori sörök, és minden kolostor által főzött sörnek megvan a saját elnevezése. Csak hét kolostor főzhet trappista sört. Hat kolostor Belgiumban és a hetedik – 2012 februárjától – Engelhartzellben.

Másnap reggel tutajjal keltünk át a Duna túlsó partjára és az ún. Donauschlinge (kettős kanyar) után Linz, ill. Mauthausen felé vettük az irányt. Linzben, Ausztria harmadik legnagyobb városában – ahonnan a híresen finom linzi kalács származik – egy kis pihenőt tartottunk. A téren ülvé szívtuk magunkba Linz „zenés”

atmoszféráját. Mauthausenbe közvetlenül sötétedés előtt érkeztünk, éppen úgy, mint annak idején a város legismertebb vendége, Wolfgang Amadeus Mozart, aki hatévesen utazott Bécsbe, Mária Terézia császári udvarába és családjával együtt 1762. november 5-én Mauthausenben tartottak pihenőt. Erre a helyi templom falán lévő tábla emlékeztet. A városnak megvan a maga szomorú, tragikus múltja is. A II. világháború alatt itt volt Ausztria legnagyobb és leghírhedtebb koncentrációs tábor, ahol a különböző források szerint 122 766, ill. 320 000 ember halt meg. Az áldozatok pontos számát a mai napig sem sikerült meghatározni, de Mauthausenben bizonyítottan 12 923 magyar és 4 473 cseh és szlovák fogoly vesztette életét.

A következő napon Pöchlarnban, a leghíresebb osztrák festőművész, Oskar Kokoschka szülővárosában szálltunk meg. A harmadik nap pedig Melk városa várt ránk és utunk legszebb része, a Wachau völgye, amely valóban gyönyörű. Specifikus építészeti stílusával és kulturális gazdagságával turisták tömegét vonzza. Ahová csak nézünk, szőlőskerteket látunk, de természetesen mást is természetnek érrefelé. A barackos kertek mellett keelve már a gyümölcs illata is megállásra készíti az utazót. Egy rövid időre megálltunk a festői szépségű Dürnsteinben, ahol barackból készült ajándékokat vásároltunk: pálinkát, parfümöt, krémeket, szappanokat. A városka legismertebb turisztikai látványossága Kuenringerburg romos vára. A 12. század elején itt raboskodott Oroszlánszívű Richárd, angol király.

Az utolsó éjjelt a valamikori római kori városban Traismaubán – ma Traismauer –, a Gasthof zum Schwan nevű 250 éves régi fogadóban töltöttük. 833-ban a kremsi Szent Márton dómban koronázták meg Pribina herceget és itt kaptuk utunk egyetlen defektjét is. A kiadós reggeli után teljes szívvel élveztük kerékpáros utazásunk minden percét és a Bécsig tartó utolsó szakaszt nagyon gyorsan tettük meg. Napsütésben, a Duna mellett, rengeteg más bringással együtt kerekeltünk át a virágok városán Tulln-on, a kis dunai kikötők mellett. Bécsben kicsit eltévedtünk, de szerencsére ott a Google és a navigáció, így aztán szerencsésen megtaláltuk a főpályaudvart, ahonnan délután 16,00-kor indult a vonatunk Pozsonyba, ahol két lábbal és két kerékkal érkeztünk meg a valóság talajára. Legalább a csapolt Kofolának örülhettünk, mert a hazafelé tartó vonat természetesen késett, körülöttünk szemét és a biztonság kedvéért legalább kétszer ellenőrizték a jegyeinket. (Az osztrák vonaton egyszerűen sem. Ez helyett a bécsi gyorson egy kedves hölgy mosolyogva kérdezte, hogy kávét kérünk, vagy teát.) Még jó, hogy Szlovákiában is van néhány betonbiztos dolog (már-már a csapolt Kofola), mert különben ezután az ausztriai élmény után úgy éreztem volna, hogy ez a szinte tökéletes utazás egy más téridőben valósult meg.

Végezetül annak a kerékpárosnak, aki 2018-ban végigkerekezni ezt a nagyon szép útvonalat bónuszként felajánlók egy Tour de France 2016 kerékpáros öltözéket.

Buda Ferenc, mérnök

a Duna és az Ilz összefolyásánál fekszik. Leglátogatottabb látványossága a Szent István dóm. Itt található a 17 700 síppal ellátott orgona, a világ második legnagyobb orgonája. Azonban van itt egy elfeledett templom is: Niedernburg kolostorának ősi temploma, ahol Szent István király felesége,

A tardoskeddi legelőkről

Tardoskedd sík táját egészen a múlt század első feléig hosszú keskeny szántóföldek és tágas legelők jellemezték. Akkoriban a mezőgazdaság községünk lakóinak fő foglalkozása volt. A legtöbb lakos kisgazdaként kereste kenyerét, de volt néhány nagyobb gazda is, akik a Juhász-féle angolkert szomszédságában laktak. A termőföldeken főleg gabonát, kukoricát és cukorrépát termeltek. A határban szinte minden dűlőnél volt egy kút. A termőföldek szélén és a legelőkön nemigen voltak fák, csupán a határi utakat kísérték. Az elsődülői és a szélesdülői utat akácfasorok kísérték, a Réti út mentén pedig szederfa nőtt. Néhány terebélyesebb akácfán „Mária házak” lógtak, melyek egy-egy fohász helyszíneként szolgáltak a határban.

A tardoskeddi tájképnek a pusztai legelők fontos alkotóelemei voltak. A sík réteken gémeskutak magaslottak, és tehenek százai legeltek. Legelőként általában a kevésbé termékeny, lápos és szikes földeket használták. A tehenek nagyon szerették a szikes talajokon növő vékonyszálú, sós füvet, amitől jól tejeltek. A vízjárta legelőknek értékes növény- és állatvilága volt. Gyakori volt a bíbic, a pityer, a sárga billegető, a rétihéja

és más madárfajok. A legelői növényvilágot gazdagította a bajuszpázsit, a libatalp, a bagolyfű, a sziki budavirág, a pozsgás őszirózsa, a réti sás, a sziki kigyófü és egyéb növényfajok. Tavasszal a rétet gyönyörű virágfelhő, ősszel pedig vörös fűköpeny borította. A legelőkön tövises **iglice** is nőtt, melyet a gazdák tavaszonként közösen kikapáltak.

Községünk legnagyobb és legjelentősebb legelője az **úr-béri legelőként** is ismert **Akomány** volt. A faluközpontból a homokos **Csordaút** vezetett hozzá, mely reggelente és esteként a vonuló tehéncsorda lépteitől zengett. A legelőn bérelt pásztorok dolgoztak, akik reggel kiterelték, estére pedig visszaterelték a jószágokat a faluba. A csorda indulását ostopattogtatással jelezték. A gazdák kinyitották kapuikat, kihajtották a teheneket, melyek csatlakoztak a csordához. A nap elteltével a csorda porfelhőben vonult vissza a faluba, ahol a gazdák már tárt kapukkal várták őket. A fürgébb teheneknek **kisafát** akasztottak a nyakukba, ami verte a térdüket, hogy ne szaladjanak. Mindegyik tehen pontosan tudta, melyik udvarba kell betérnie. Az Akományon két gémeskút is volt, melyekből fakannákkal húzták fel a vizet az itatóválókba. Az „**Első kút**”

a legelő elején, a mostani termálvízfurat és kanális területén állt. A „**Második kút**” pedig a legelő vége felé, a mostani kiserdő közelében, egy patlak mentén. Ez volt a **delelés** helyszíne. Az Akományon volt egy kisebb lápos terület – a „**Császka**”, amelyet az úrnapi sátrakat állító gazdák kaszáltak, hogy a friss zöld szénát **Úrnapkor** a körmenet elé szórhassák.

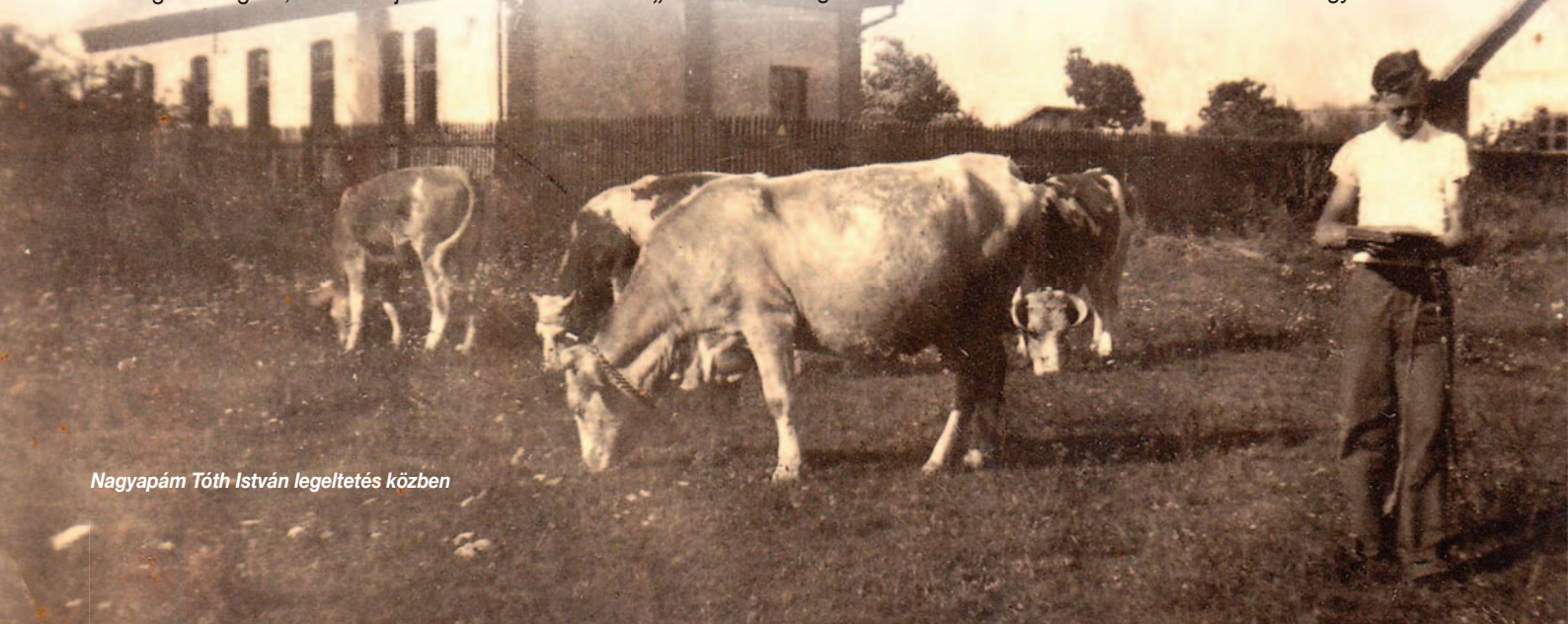
Egy kisebb legelő volt a **Zsellértágban** is. Elnevezése a **zsellér** szóból ered. A zselléreke a parasztság alsó rétegéhez tartoztak, mivel nem rendelkeztek saját kezelésben lévő földdel, ezért pénzübeli és terménybeli fizetésért végeztek munkát gazdaságokban. Ezen a réten is sok gazda legeltette jószágait. A Zsellértágban az Akácos úton (a mostani lovardától) és a Réti úton lehetett eljutni. A Réti út a **Gó-lakeresztől** indult Farkasd irányába. Az útmentén állt a **Mákos kút** és egy fakereszt. A Zsellértág egy lápos rét volt, ami a vasúton túl, a **Nagykanális (Cergát)** partmentén, egészen a megyeri határig húzódott. A legelőn volt egy gémes kút, melyet **Zsellérkút** vagy **pap kútja**ként is emlegetnek. A legeltetés gyakran a gyerekek feladata volt, akik a legelőkön töltötték szabadidejüket. A csordafelügyelés mellett jutott idő olvasásra, játszásra és csínytevésre is. A nyugalmasan legelésző csordát csupán időnként egy „megbugázzott” üsző zavarta meg, amely felemelte a farkát, körülnézett, és elkezdett ide-oda futkosni.

Az Akományon és a Zsellértágon kívül falunknak több kis-

seb-nagyobb legelője is volt – a lápos **Szirányi legelő** a jatai határnál, a **Nemestag** és a **Méhes pusztai** a vasútmentén, kisebb legelők a vasútállomás környékén – a **Pangét** (a vasút előtt) és az **Odva** (a vasúton túl), valamint kisebb láposok a **Halomi dombnál** és a **Tószegben** (a mai Halastó helyén). Több kisgazda az árkokat és kanálispartokat is kilegeltette jószágaival vagy lekasálta. A Nemestagba sokáig még a szövetkezeti teheneket is kihajtották legelni.

Remélem, hogy e cikk fellelivenítette sok tardoskeddi olvasó fiatalkori emlékét, akik számára a legeltetés és a legelőkön töltött idő a mindennapok része volt. Fiatalabb olvasóink pedig e cikk által megismerhették községünk történelmének egy elhalványodott fejezetét. A tartalmas beszélgetésekért nagy köszönettel tartozom **Csányi Gyulának** (1927), **Borbély Károlynak** (1936), **Mészáros Károlynak** (1939) és **Bíróczy Miklósnak** (1945), akik emlékei életre keltették az egykori tardoskeddi tájat, és visszarepítették a tardoskeddi legelőkre. A cikket két nagyapám **Tóth István** (1932-2016) és **Ludas Vince** (1939-2001), valamint bérma-keresztapám **Bugyik György** (1954-2016) emlékére ajánlom, akik sok érdekes történetet és gyermekkori emléket osztottak meg velem beszélgetéseink során, és akik gyerekkoromban megismertették velem a tardoskeddi tájat.

Dr. Tóth Attila
tájépítésszámőrök,
egyetemi tanár

Babonák és hiedelmek

Folytatjuk az előző számunkban megjelent babonákról szóló cikkünket, hiszen hiedelmekből van bizony bőven.

Titokzatos, ha **péntek 13-ra** esik. Idén így lesz ez áprilisban és júliusban. Vannak, akik félve tekintenek erre a napra, és semmi jót nem várnak tőle. Akadnak azonban olyanok is (köztük én is), akik sikeres, szerencsés napnak tartják péntek 13-át. A 13-as szám a világ legerősebb babonája, talán nincs is olyan kultúra, amelyben ne honosodott volna meg – a legtöbb esetben félelmet, szerencsétlenséget jelöl.

Számos babona és félelem maradt fenn pl. a **bagollyal** kapcsolatban. A baglyot az emberek gyakran társították a boszorkánysággal, a gyógyítással, az időjárással, a születéssel, a halállal. A világ több országában a bagoly a halál madara, ezért bagolyhuhogást hallani különösen rossz jelentésű, a huhogás halálra vagy nagy szerencsétlenségre

figyelmeztet. A kanadai franciák szerint az éjszakai bagolyhuhogás hallatán fel kell kelni, és a ballábas cipőt fel kell fordítani. Az Egyesült Államokban a szerencsétlenség elkerülése érdekében válaszolnak a bagolyhuhogásra, vagy egy ruhadarabot vesznek fel kifordítva. Franciaországban, ha a várandós anya bagolyhuhogást hall, a születendő gyermeke lány lesz. Németországban meg azt mondják, hogy a gyermeknek szerencsétlen élete lesz. Walesben, ha egy várandós asszony egyedül hallja a bagoly huhogását odakint, áldott lesz a gyereke. A magyarok képzeletében, akinek a háza tetején vagy udvarán éjszaka megszólal egy bagoly, vagy mereven bámulja a házát, ott meghal valaki. Ha a gyermek születése közben huhog egy bagoly a közelben, akkor

a gyermeknek boldogtalan élete lesz. Nappal, napsütésben baglyot látni, balszerencsés jel.

Szerencsétlenséget, bajt hozó babonák:

Ha leesik egy kép a falról – valaki megbetegszik vagy meghal.

Akinek halálhírért keltik – sokáig fog élni.

Ha eltörik egy tükör – ahány darabra törik el a tükör – nem megy férjhez.

Ha lánynak törik el a tükör – nem megy férjhez.

Ha feketé macska fut át előttünk – baj érhet bennünket.

Szerencsét hozó hiedelmek:

Ha visket a bal tenyerünk – pénzt kapunk. (Ha a jobb tenyerünk – fizetni fogunk.)

Ha beütjük a könyökünket és nem fogjuk meg – vendég várható.

Ha pénzt találunk, azt mondjuk: „Apja, anyja idejöjjen!” vagy Apád, anyád idejöjjen!

Ha kéményseprővel találkozunk és megfogjuk a gombunkat – teljesül a kívánságunk.

A burokból vagy foggal születtett kisgyerekek – szerencsés lesz.

Amelyik hajadon elkapja a hátradobott menyasszonyi csokrot – legközelebb az megy férjhez.

A gyógyszer nem szabad megköszönni – mert nem lesz hatása.

Ha jó hírt kapunk – le kell köpögni.

Ha eltörik egy cserép – szerencse vár.

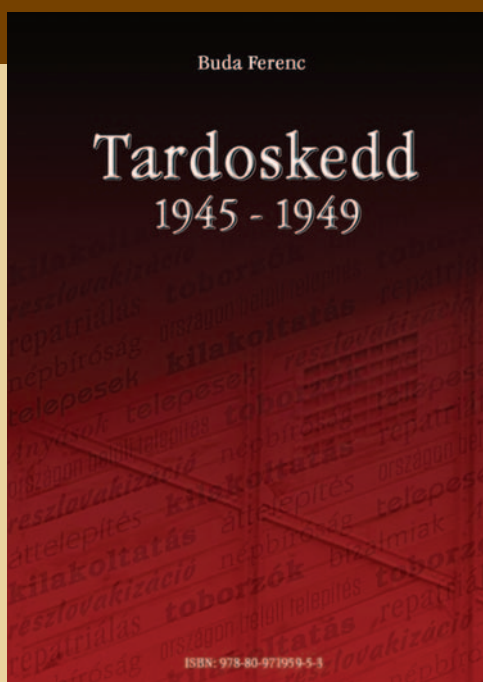
Ha fordítva vesszük fel a ruhát – szerencsénk lesz, de csak akkor, ha nem fordítjuk vissza.

Ha kidől az asztalra egy itallal teli pohár – hamarosan keresztelő várható.

Akár hiszünk a babonákban, akár nem, ott vannak a hétköznapijainkban. De ami lényeges, ha elgondolkodunk az életünkön, rájövünk, hogy a legnagyobb szerencsénk, boldogságunk, ha megértő, szerető családban élünk, és egészségesek vagyunk, mert az mindennél többet ér.

Kollár Mária

Könyvajánló

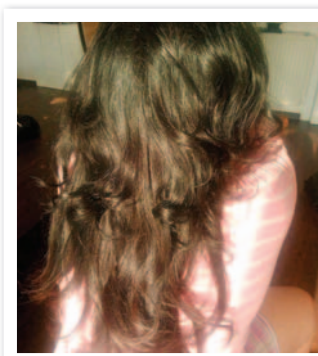
A kitelepítések és a lakosságcsere 70. évfordulója alkalmából jelent meg **Buda Ferenc: Tardoskedd/Tvrdošovce 1945–1949** című könyve. Az egy kötetben magyar és szlovák nyelven megjelenő publikáció nemcsak a község magyar lakosságának szenvedéseire és a rajtuk esett sérelmekre hívja fel a figyelmet, hanem átfogó módon mutatja be az 1945–1949 közötti évek történéseit, a háború utáni első békeévek Csehszlovákiájában lezajlott szegységteljes eseményeket, amelyek gyakorlatilag Tardoskedd község minden lakosára hatással voltak: a reszlovakizáció, belső telepítések, a magyarok kitelepítése, az erőszakos áttelepítések, lakosságcsere, a magyarországi szlovákok hazatelepítése, a népbíróságok, a csehszlovák hadsereg és a nemzetbiztonsági szolgálat tevékenysége, a község papjainak és rendi nővéreinek üldözése, vagy akár az Egyesült Nemzetek Szervezetének segélyező akciói. A könyv egyedisége abban rejlik, hogy a fotográfiák és dokumentumok által bemutatott események kimondottan Tardoskeddhez és a tardoskeddi emberekhez kötődnek. A téma kivételesen megrendítő, ennek ellenére, vagy éppen ezért a könyv minden olvasónak egyedi és rendkívüli élményt kínál.

B.M.

Donatella

Studio For You

Kedves Tardoskeddi Lányok, Asszonyok!

Ezúton szeretnénk felhívni a figyelmüket, hogy április közepétől új szépségszalont nyitunk a Szolgáltatások háza emeletén, ahol hajhosszabbítást, szakszerű, professzionális

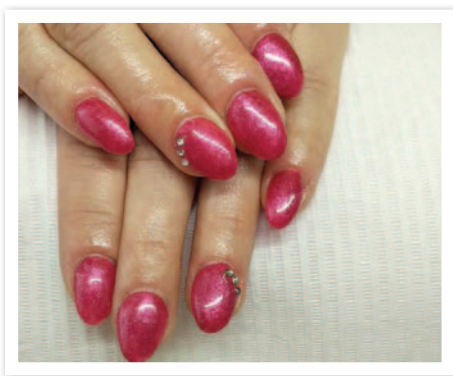
3 havonta kell megismételni, amikor a saját haj már kinőtt.

PROFESSZIONÁLIS KOZMETIKAI SZAKTANÁCSADÁS ÉS ARCFESTÉS

Az arcápolás, arcfestés egy-egyével a kozmetika teljesen természetes dolog kell, hogy

féle műköröm van divatban, a legkedveltebb közülük a gél-lakk köröm, mert hosszú ideig tartós, nagyon mutatós, növeli az önbizalmat és segít, hogy leszokjunk a körömrágásról. A gél-lakk körömök akár 3-4 hétig is kibírják, van akinél ez 5 hét is lehet. Akik szeretnék

amit benne töltünk, és betartani a 2 szoláriumozás közti minimális időt, ami legalább 48 óra kell, hogy legyen. Ne feledjék, a szépen leburnult bőr a mutató, nem a leégett. A szolárium

arcfestést, arcápolási szaktanácsadást, gél-lakk körömök készítését és szoláriumozást kínálunk a kedves érdeklődőknek.

HAJHOSSZABBÍTÁS

Azoknak a hölgyeknek ajánljuk, akik szép hosszú hajkoronáról álmodoznak, vagy egyszerűen csak szeretnék dúsabbá tenni a hajukat. Mikrogyűrűs (microring) hajhosszabbítást végzünk, ami a többi módszerrel összehasonlítva azért különleges, mert semmilyen hőhatás vagy ragasztóanyag nem éri a hajakat a beavatkozás alatt. A rögzítéshez egy úgynevezett mikrogyűrűt használunk, amelyet áthúzzunk mind a saját, mind a vendéghajon, majd ezeket a kis fémgyűrűket összenyomjuk. A ragasztóanyag mentes eljárásnak köszönhetően a póthaj leszedése igen egyszerű, ráadásul nem roncsolja a saját haját. S ha ezek után a kedves vendégek kellőképpen gondoskodnak a hajukról, több évet is kibírnak a póthajak. Lehet őket szőkéteni, vasalni, göndöríteni, felcsavarni, befesteni. A rögzítést kb.

legyen egy nő életében. Ha azt szeretnénk, hogy az arcborunk mindig szép és egészséges legyen, fontos a rendszeres, napi arcápolás jó minőségű kozmetikumokkal. Szalonunkban többféle ilyen kozmetikum közül választhatnak az arcborunknak megfelelően. Mary Kay kozmetikai szaktanácsadóink ingyenes, individuális konzultációt, baráti hangulatú szépségápolási órákat tart, sminkelési tippeket és arcápolási tanácsokat ad, ezenkívül elfogadható áron készít professzionális alkalmi sminkeket. Mindezt luxus, parfümmentes, antiallergén kozmetikumok segítségével, amelyek a világ 10 legkeresettebb kozmetikumai közé tartoznak.

GÉL-LAKK KÖRMÖK

Az ápolat kéz, a szép körömök a nők névjegyei. A természetes körömök nagyon sérülékenyek, gyakran töredeznek, berepednek. Nagyon hatásos komplex megoldás ezekre a problémákra a műkörömök, amelyek segítenek, hogy a hölgyeknek ne kelljen annyit foglalkozniuk a körmeikkel. Jelenleg több-

ezt a körömtípust újra tölteni, ajánlott ezt 2-3 hetente elvégezteni.

SZOLÁRIUM

A szoláriumokról fontos tudni, hogy nem lehet bennük megsülni, se megfőni, ahogy azt a filmekben láthatjuk, csupán a bőrünk éghet meg, ha nem vigyázunk. Ezért nem szabad túlzásba vinni, ellenkezőleg, lassan, fokozatosan kell meghosszabbítani az időt,

kedvezően hat a mitesszerekre, pattanásos bőrre, a vérnyomásra és boldogsághormont ún. endorfinokat szabadít fel a testünkben.

Mi mindent megteszünk, hogy a vendégeink, akik ellátogatnak hozzánk, szépek és különlegesnek érezzék magukat. Bátran keressenek fel bennünket!

**Marenčák Brigi és Karin,
Halász Éva**

Finom sajtos pogácsa

Hozzávalók: 50 dkg finomliszt, 25 dkg margarin, 1 (14 %) tejfő, 1 kiskanál só, 2 dkg élesztő, ½ dl tej, 6 dkg reszelt sajt

Az élesztőt a ½ dl tejben felfutattjuk. Közben elkészítjük a többi hozzávalót, beleöntjük a felfuttatott élesztőt, és az egészet összegyúrjuk. Gyúródeszkán kinyújtjuk a tésztát, és pogácsa szaggatóval kiszaggatjuk a pogácsákat. Pléhre rakjuk őket, megkenjük tojással, megszórjuk reszelt sajttal vagy szezámmaggal, és 200 Celsius fokon ropogós pirosra sütjük. (A 6 dkg reszelt sajtot a tésztába tesszük, a tetejére szórt sajtot külön reszeljük le.)

Jó étvágyat!

Csányi Anna, Diófa utca

Sakkverseny

Tardoskeden

A sakk története olyannyira régi, hogy pontos adatokkal nem is rendelkezünk róla. A legenda szerint 500 körül Indiában egy Széta nevű brahmin, vagyis tanult ember találta fel a sakkot. Találmánya nagy sikert aratott a királynál, aki ezért jutalmat kínált fel neki. Széta, aki kiváló matematikus lehetett, látszólag csekély fizetséget kért csak: adjanak neki annyi búzaszemet, amennyit a sakk-tábla mezőire rá lehet tenni az alábbi szabály szerint: az első mezőre egy, a másodikra kettő, a harmadikra négy – vagyis mindig az előző mennyiséget megkettőző – szemet kell rátenni. Hamar kiderült azonban, hogy ez egy 64 négyzetből álló táblán teljesíthetetlen feladat. A végeredmény ugyanis ez a szám lenne: $2^{64}-1=18\,446\,744\,073\,709\,551\,615$, vagyis 18 trillió 446 744 billió 73 709 millió 551 ezer 615. Ennyi búzaszem pedig még ma sem terem meg egyszerre a Földön. Európába a sakk arab közvetítéssel jutott, és közben olyan változtatásokat alkalmaztak, ami elvezetett a mai modern sakkig. Az első nemzetközi sakkversenyt 1851-ben Londonban rendezték meg.

Tardoskeden, a sport klub megalakulása (1923) után az 1930-as és az 1960-as években voltak kísérletek a sportág meghonosítására, de csak rövid ideig és kevés sikerrel működött ez a szakosztály. A 2000-es évek kezdetén beindítottuk a sakkozni vágyó fiatalok klubját, és a téli időszakban versenyeket is rendeztünk, de ez a kezdeményezés is rövid életűnek bizonyult.

2017-ben, egy Szent István-napi beszélgetés folyamán vetődött fel a gondolat, hogy e sorok írója, aki közben nyugdíjas lett, indíthatna egy sakk-szakkört az alapiskolákban. A gondolat mindkét alapiskolánkban kedvező fogadtatásra talált, így 2017 októberétől heti rendszerességgel közel húsz fiatal ismerkedik a sakkozás bonyolult szabályaival, rejtelmével. Mivel az év végére sokan közülük már egész ügyesen sakkoztak, megkérdeztem tőlük, nem akarják-e, hogy csináljunk egy év végi sakkversenyt, ahol kiderülne, ki a legjobb közülük. A gyerekek csak a vállukat vonogatták, de eljutott ez a beszélgetés a község polgármesterének fülébe is, aki biztatott, csináljuk

meg a sakkversenyt, de nem csak a gyerekeknek, hanem a felnőtteknek is. Ő biztosítja a termet és a díjakat is. Innentől kezdve már közismertek az események. A faluház és a köz-

senyzők egészen magas színvonalú partikat is játszottak.

AZ EGYES KATEGÓRIÁK GYŐZTESEI

Felnőttek:

1. Černák Vince
2. Bara Tamás
3. Stanislav Dekan

Ifjúsági csoport 12-15 évesek:

1. Tomáš Mészáros
2. Csányi Balázs
3. Tóth Gergő

Az ifjúsági csoport

ségi hivatal dolgozóinak segítségével elkészült a felhívás és 2018. január 6-án a Faluházban izgatottan vártuk, lesz-e elég sakkozóink a versenyre.

Végül nyolc felnőtt és hat ifjúsági, 15 év alatti versenyző ült asztalhoz, ami a közel 15 éves kihagyás után nem is olyan rossz eredmény, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy a felnőtt és serdülő korú ver-

12 évtől fiatalabbak:

1. Csányi Kristóf – 8 éves
2. Birkus Bálint – 10 éves

Mivel a sakkverseny felnőtt kategóriájának fődíja Tardoskedi község polgármesterének vándorserlege, biztos, hogy jövőre ismét lesz sakkverseny Tardoskeden. Már most lehet készülni!

Bara Mihály

ÚJ VEZETŐSÉG A TARDOSKEDDI SPORTKLUB ÉLÉN

2018. január 23-a óta új elnök és vezetőség irányítása alatt működik a Tardoskedi Sportklub. A változásra első sorban az előző elnök Újhelyi Ferenc nyugdíjba vonulása miatt volt szükség, akinek ezúton is köszönjük több évtizedig tartó munkáját, amelyet a tardoskedi labdarúgásért tett elnökként, vezetőségi tagként, edzőként, labdarúgóként.

A fent említett napon került sor a Faluházban a sportklub évről, s egyben tisztújító taggyűlésére, ahol az elmúlt idény kiértékelése után a jelenlévő tagság megválasztotta a sport-

klub új vezetőségét: Ágh Zoltán, Birkus Krisztián, mérnök, MUDr. Borbély Zoltán,

Czapárik Tibor, Csanda Attila, Csábi Gábor, Fugli Gyula, Haluza Szilveszter, Kru-

Haluza Szilveszter (jobb szélen) a gyűlésen

pánszki Tamás, Labai Gábor, Mészáros Imre, Mészáros József, Miklós Radovan, Tóth Marián, mérnök, Vincze Szabolcs. Az új vezetőség egyhangúlagos döntése értelmében **Haluza Szilveszter** lett a sportklub új elnöke.

Haluza Szilveszter 7 éves kora óta futballozik, a tardoskedi labdarúgó csapatot csaknem 20 évig erősítette. Jelenleg is aktívan üzi ezt a sportágat, megválasztásáig a B csapatot erősítette.

Az új vezetőségnek sok sikert kívánunk a munkájához. Sikerüljön megvalósítani az elképzeléseket. És várjuk az eredményeket.

(bsz)

Húsvét

Húsvét a kereszténység egyik legnagyobb ünnepe, húsvétvasárnap emlékezünk meg Jézus Krisztus feltámadásáról. Ekkor ér véget a nagybőjt, a hústól való tartózkodás időszaka, amire az ünnep magyar elnevezése is utal. A húsvét megünnepléséről már a III. század óta vannak adatok, általánossá a VIII. századtól vált.

A liturgikus cselekmények mellett az ünnep során ősi termékenységvarázsló szokások is fennmaradtak. Ilyen a húsvéti locsolkodás, a lányok megöntöztetése. A szokás napja húsvéthétfő volt, amelyet valamikor vízbevető, vízbehányó hétfőnek neveztek, s ez utal a locsolás egykori módjára. Eredete részint a keresztelésre, s arra a legendára vezethető vissza, amely szerint a Jézus feltámadását hirdető jeruzsálemi asszonyokat locsolással akarták a zsidók elhallgattatni, illetve a Jézus sírját őrző katonák vízzel öntötték le a feltámadás híret vivő asszonyokat. A locsolásért a fiúk hímes tojást kaptak, ami a termékenység ősi jelképe.

A húsvéti nyuszi története

A húsvéti tojást hozó nyúl képzeleténélünk csak a legújabb időben, a városi kultúrából került falura, hiszen a húsvéti nyúlnak semmi nyoma nincs a magyarság hagyományaiban. Német eredetű szokásról van szó. A húsvéti nyuszi története a XII. századi Németországba nyúlik vissza, a keresztény ünnepet ekkor kapcsolták össze ezzel a kisemléssel.

Világi szempontból a nyúl a húsvéti ünnepek szimbóluma. A gyerekeknek és felnőtteknek a nyuszi jut eszükbe a húsvétról, aki a hagyomány szerint cukorkát és más édességeket hoz a gyerekeknek, amíg azok alszanak, és tojásokat rejt el a kertekben, amit húsvét reggelén kell a gyerekeknek megkeresniük. Mivel húsvétkor a keresztények Jézus feltámadását ünneplik, egyetlen

vallásos szövegben vagy hagyományban sem találunk említést a cukorkáról, tojásokról és a nyusziról. Éppen ezért, a húsvéti nyuszi eredetét máshol kell keresnünk.

Az első írásos feljegyzés a húsvéti nyusziról már az 1500-as években napvilágot látott, azonban az első történet, amit a húsvéti nyusziról közzé tettek, 1680-ban jelent meg. A legenda szerint a húsvéti nyuszi színes tojásokat tojt, és húsvét reggelén elrejtette azokat a kertekben. A német bevándorlók az 1700-as években az Amerikai Egyesült Államokban is elterjesztették ezt a hagyományt. A húsvéti nyuszi, az „Osterhase” vagy „Oschter Haws” története gyorsan elterjedt a vidéken, miszerint a húsvéti nyuszi számára a gyerekeknek fészket kell készíteniük, hogy legyen, ahová tojjon. Később a hagyomány kibővült azzal, hogy a húsvéti nyuszi azon gyerekek – fészek gyanánt kihelyezett – kosarába, akik jól viselkedtek, a tojás mellé cukorkákat és kisebb ajándékokat is elhelyezett. A gyerekek szombat este sárgarépat tettek ki a nyuszinak, hogy legyen ereje az egészségszakas ajándékozáshoz.

Napjainkban a világi emberek számára a nyuszi a húsvéti ünnepek kabalájává vált. Bevásárlóközpontokban és különböző tömeges rendezvényeken a húsvéti nyuszival együtt lehet enni, fotót lehet készíteni vele stb. Ezenkívül megjelenik minden húsvét témájú tevékenységen, így jelen van a kiskereskedőknél, az édes-ségboltokban is.

Körülbelül 90 millió húsvéti csokinyuszi kerül évente a kosarakba. A pogányok által tisztelt Eostra istennő szimbóluma ma a világiak számára a húsvéti ünnepek jelképévé vált. Attól függetlenül, hogy a húsvéti nyúlról egy szőrös, hosszú fülű nyúl, vagy egy csokinyuszi jut eszünkbe, már évszázadok óta összefüggésben van e tavaszi ünnepel.

(1)

Miért eszünk sonkát húsvétkor?

Ha húsvét, akkor hagyományosan tojás és sonka kerül az asztalra. A tojás még érthető is, mint az (új)ja születés szimbóluma. Amint a tojásból új élet kel, éppen úgy támad fel Krisztus is a sírjából az emberek megváltására, tehát a tojás a feltámadt üdvözítő jelképe. De a sonka, mint tradicionális húsvéti étel már nem ennyire egyértelmű. Sőt, ha jobban belegondolunk, valójában teljesen logikátlan, hiszen Jézus zsidó volt, és a zsidó hagyományok szerint a sertéshús tisztátalan, nem szabad megenni. De akkor miért ünnepeljük a feltámadását egy olyan étellel, ami tilos volt számára?

A válasz egyszerű: a húsvéti sonkának semmilyen vallásos alapja nincsen, egyszerűen praktikus okok miatt úgy alakult a hűtőgép feltalálása előtti évszázadok során, hogy tavasszal volt a szezonja.

Az első megbízható, elektromos hűtőgépek nagyjából száz évvel ezelőtt kerültek kereskedelmi forgalomba, és az 1920-as évek második felében, a Frigidaire cég (miattuk hívjuk máig fridgesidernek a hűtőt) modelljeinek sikere nyomán kezdtek elterjedni. Az ezelőtti évszázadokban a húsnak is szezonjuk volt, ahogyan a gyümölcsöknek és zöldségeknek. A disznóvágás például azért történt mindig hagyományosan a tél elején Európában, mert a nagy mennyiségű húst

a hidegben lehetett könnyen eltartani aránylag sokáig anélkül, hogy megromlana. Meg persze azért is, mert ősszel még volt bőven mivel etetni a malacokat, télen meg már nem.

A sonka, amit tradicionálisan pácolással és füstöléssel tartósítottak, elég sokáig bírta; tavasszal, mire eljött a húsvét, nagyjából csak ez maradt meg a téli disznóvágásból. Mivel egyébként is a legjobb minőségű húsok közé számított, a sonka adta magát, hogy a nagyböjt után az elfogyasztásával ünnepeljék az emberek húsvétot.

A sonkával ellentétben a tájainkon nem annyira elterjedt, de világszerte egyébként jellemző másik húsvéti húsetétel, a bárány abszolút vallásos tradíció és jelkép. Egyrészt a zsidó disznóhústiltalom miatt Jézus idejében a bárányhús volt a tipikus ünnepi étel (valószínűleg az Utolsó vacsorán is ezt ették az apostolok), másrészt a bárány Jézus, mint Isten báránya jelképe is.

Tudták, hogy valaha a szentelt ételek maradványait mágikus célokra használták? A sonka csontját például a gyümölcsfára akasztották, hogy bőven teremjen, a kalács morzsáját pedig a tyúkoknak adták, hogy sokat tojjanak.

Locsolóversek

*E húsvét ünnepnek második reggelén,
tudják azt már magik, mért jöttem ide én.
Hamar hát előmbe, százszorszép leányok,
Piros rózsavizem hadd öntözzem rátok!
Aztán nyugodt szívvel innen távozhatok,
Emléklül néhány szép piros tojást kapok.*

*Kivirradt a tavasz ma húsvét napjára,
új életet öltött ismét föl magára.
Én is e szent napon örömet hirdetek,
mert Jézus feltámadt! Ezen örvendjete!
Már régen szokása minden kereszténynek:
örvendeznie e nap ifjúnak és vénnek.
Én is köszöntöm hát ezen szent napunkat,
és hozzá frissítem szép leánykájukat.
Mert hogy mit akarok, már azt is megmondom,
öntözködni jöttem. Szóm nem is cifrázom.*

Ötlettár

A képeken látható húsvéti hímes tojásokat **Brenkus Klára** készítette, aki magazinunkba írt már néhány receptet. Most kiderült, hogy nemcsak sütni-főzni, de kézimunkázni is szeret.

„Mindig érdekelt a kézimunkázás, a hímzés, horgolás, kötés ... Általában este tévézés helyett foglalkozok húsvéti, ill. karácsonyi díszek készítésével. Egy a képen is látható dísz elkészítése kb. 1,5 órát vesz igénybe, ha már elő van készítve a hozzávaló anyag. Az interneten láttam ilyen technikával készített tojásokat úgy 2-3 éve, kipróbáltam, sikerült. Azóta mindig készítek újakat az unokáim nagy örömére.”

Megfejtés: Tavasszal somfa lennék
talpig aranyban álva,
biztatón mosolyognék
a zsendülő világra.

KERESZTREJTVÉNY

Kányádi S.: Mi lennék? c. verséből idézőnk	REJTVÉNY 2. rész	Népi hosszmér- ték	Római öt	Vércsoport	Keveset ellentéte	... Lanka (Ceylon)	Kettős betű	Névelő	Évszak Paripám	▼	Azonos magán- hangzók	▼	Hazánk egyik faluja
REJTVÉNY 1. rész	T												F
Az argon vegyjele			Fűszer Holland festő					Magyar- országi település Fafajta					
Újság				Irány Franciaor- szági folyó			Fluor, vanádium Sétál		OEL Ütő hangszer				
Magyar színesznő REJTVÉNY 3. rész Bácsi						Benyújt Elavult				Germánium vegyjele			
	I										S	Nitrogén Tiltószo	
		Törökör. autojele Zsebtolvaj			Adag, előírt gyógyszer	Kettős betű Csap			Németor- szági város				
Gally REJTVÉNY 4. rész	zs								V	Majdnem leég! LLN			
Sütő népiesen Tajték				Névutó Profil			Mutató névmás Egyiptomi marsall				Kelet Szabvány		
			Névelő Ferenc			Úrmérték az USA-ban Program							Lejut
Ásvány Hiúz - szlovákul Rubídium							Ruhafélét mángorol Viktor						
			Beszélget Igeköző							Nitrogén rénium			
		Répa fele Nóra			Röntgen Liter		Azonos mással- hangzók Vitamin			Kémény- ben van! Római 50			
Bartók Béla névjele	A							Testrészt					

Készítette: Lőrincz László

GYEREKEKNEK

Hány különbség van a 2 méhecske között?
Rajzoljátok be a különbségeket!

Írjátok a keretbe, hány tavaszi virág nyílt ki!

